

Räddningsväsendets tjänster i Västra Nylands velfärdsområde 2024

Regionförvaltningsverkets
expertbedömning

Pauliina Kopra
Mira Leinonen
Sampsa Lintunen
Eero Nyman

Regionförvaltningsverket i Södra Finland

Räddningsväsendet och beredskapen

Räddningsväsendets tjänster i Västra Nylands välfärdsområde 2024

21.10.2025

Utgåva

Pauliina Kopra

Mira Leinonen

Sampsa Lintunen

Eero Nyman

Regionförvaltningsverkens publikationer 307/2025

ISSN-2343-3132

ISBN-978-952-7481-56-1

Tryckort

2025

Tekijät Pauliina Kopra, Mira Leinonen, Sampsa Lintunen ja Eero Nyman	Julkaisuaika 21.10.2025		
	Toimeksiantaja(t) -		
	Toimielimen asettamispäivä -		
Julkaisunnimi Pelastustoimen palvelut Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella 2024			
Tiivistelmä Pelastustoimi on pystynyt vastaamaan pääosin onnettomuuksien ehkäisyn asiakastarpeisiin. Alue on palontutkinnan osalta aktiivinen toimija, joka kykenee tuottamaan tutkittua tietoa alueen tulipaloista. Valvontatoiminnan toteutumisesta ei voida tehdä kattavaa arviota, sillä raportoidut tiedot ovat osin ristiriitaisia. Tarkkaa arviota palveluiden saatavuudesta ei voida annetuilla tiedoilla tehdä. Toimintavalmiuden vaatimukset ovat kasvaneet ja kehityksen ennakoidaan jatkuvan. Palvelutarpeen kasvu ja nykyiset puutteet tekevät tilanteesta huolestuttavan. Toimintavalmiutta on kehitettävä aluekehityksen mukana, ja merkittävimpiin puutteisiin pyritään vastaamaan rakentamalla uusia paloasemia. Alueella on jotain puutteita liittyen erityistä vaaraa aiheuttavien kohteiden ulkoisten pelastussuunnitelmien kokonaisuudessa. Ulkoisiin pelastussuunnitelmiin liittyvien velvoitteiden hoitaminen edellyttää riittävien resurssien sekä osaamisen varmistamista ja vahvistamista. Sopimuspalokunnilla on merkittävä rooli Länsi-Uudenmaan pelastustoiminnassa, erityisesti pienillä paikkakunnilla. Pelastuslaitos on vastannut savusukelluskyvyn heikkenemiseen kouluttamalla sopimuspalokuntalaisia vaihtoehtoihin sammutusmenetelmiin. Väestönsuojeluun varautumiseen liittyvät tehtävät ja niiden kehittämistarpeet on pääosin tunnistettu. Kehittämistoimenpiteitä on tehty, mutta korjausvelkaa on vielä runsaasti. Hyvinvointialueen esittämät investoinnit ovat tarpeellisia ja perusteltuja. Ne ovat myös yksityiskohtaisesti perusteltu ja niille löytyy kohdennetut paikat. Investoinneilla on osaltaan tärkeä rooli pelastustoimen palvelujen yhdenvertaisen saatavuuden, laadun ja kustannusvaikuttavuuden näkökulmista.			
Asiasanat Pelastustoimi Asiantuntija-arvio Palvelutaso Hyvinvointialue			
ISSN (painettu) xxxx-xxxx	ISBN (painettu) xxxx-xxxx	ISSN (verkkojulkaisu) xxxx-xxxx	ISBN (verkkojulkaisu) xxxx-xxxx
Kokonaissivumäärä 70	Kieli -	Hinta -	
Julkaisija Etelä-Suomen aluehallintovirasto	Paino -		

INFORMATIONSSIDA
Regionförvaltningsverkens publikationer 307/2025

Sammanställd av Pauliina Kopra, Mira Leinonen, Sampsa Lintunen ja Eero Nyman		Utgivningsdatum 21.10.2025	
		Uppdragsgivare -	
		Datum för tillsättandet av organet -	
Publikationens titel Räddningsväsendets tjänster i Västra Nylands välfärdsområde 2024			
Referat Räddningsväsendet har i huvudsak kunnat svara på kundbehoven inom förebyggandet av olyckor. Området är en aktiv aktör inom brandutredning som kan producera faktabaserad information om bränder i området. En heltäckande bedömning av hur tillsynsverksamheten genomförts kan inte göras, eftersom de rapporterade uppgifterna delvis är motstridiga. En noggrann bedömning av tillgången till tjänster kan inte göras med de uppgifter som lämnats. Aktionsberedskapskraven har ökat och utvecklingen förväntas fortsätta. Det ökade servicebehovet och de nuvarande bristerna gör situationen oroväckande. Aktionsberedskapen måste utvecklas i takt med den regionala utvecklingen, och man försöker svara på de största bristerna genom att bygga nya brandstationer. Det finns vissa brister i området gällande externa räddningsplaner för objekt som medför särskild fara. Att fullgöra skyldigheterna gällande externa räddningsplaner kräver att tillräckliga resurser och kompetens säkerställs och stärks. Avtalsbrandkårerna spelar en betydande roll i räddningsverksamheten i Västra Nyland, speciellt på små orter. Räddningsverket har svarat på den försämrade rökdykningskapaciteten genom att utbilda avtalsbrandkårister i alternativa släckningsmetoder. Beredskapsuppgifterna inom befolkningsskyddet och utvecklingsbehoven gällande dessa har till största del identifierats. Utvecklingsåtgärder har vidtagits, men reparationsskulden är fortfarande stor. De investeringar som välfärdsområdet föreslår är nödvändiga och motiverade. De har också motiverats i detalj och det finns avsedda platser för dem. Investeringarna spelar en viktig roll med tanke på en jämlik tillgång till räddningsväsendets tjänster samt tjänsternas kvalitet och kostnadseffektivitet.			
Ämnesord Räddningsväsendet Expertbedömning Servicenivå Välfärdsområde			
ISSN (tryckt) xxxx-xxxx	ISBN (tryckt) xxxx-xxxx	ISSN (webbpublikation) 2343-3132	ISBN (webbpublikation) 978-952-7481-56-1
Sidantal 70		Språk Svenska	Pris -
Utgivare Regionförvaltningsverket i Södra Finland		Tryckeri -	

Innehållsförteckning

1	Tjänster för förebyggande av olyckor	7
2	Räddningsverksamhetens tjänster	21
3	Planer för räddningsverksamheten	38
4	Frivilligarbete inom räddningsväsendet	42
5	Befolkningsskyddstjänster	48
6	Kvaliteten på räddningsväsendets tjänster och behovet av att utveckla dem	53
7	Räddningsväsendets investeringsbehov och verkningar	61
8	Metoder och kvalitetsrapport	65
9	Bilagor	67
10	Källor och bakgrundsmaterial som använts i bedömningen	67

Till läsaren

Regionförvaltningsverket bereder årligen i enlighet med 14 § i lagen om ordnande av räddningsväsendet (613/2021) en expertbedömning inom sin region för att välfärdsområdesvis bedöma tillräckligheten av räddningsväsendets servicenivå och finansieringsnivå. I expertbedömningen granskas och bedöms räddningsväsendets servicenivå enligt uppgift, behovet av räddningsväsendets tjänster, hur tillgången till och kvaliteten på tjänsterna utvecklats och den uppskattade framtida utvecklingen när det gäller detta samt behovet och inverkan av investeringar.

Expertbedömningarna lämnas till inrikesministeriet och offentliggörs i det allmänna datanätet. Expertbedömningarna har en väsentlig ställning i inrikesministeriets, finansministeriets och välfärdsområdenas årliga förhandlingar.

Från och med början av 2023 ansvarar 21 välfärdsområden och Helsingfors stad för att ordna räddningsväsendet. I bedömningarna som utarbetas 2025 granskas räddningsväsendets tjänster och deras nivå enligt det innehåll som fastställs i inrikesministeriets förordning om välfärdsområdets tillsyns- och bedömningsskyldighet samt om regionförvaltningsverkets expertbedömning (21.12.2022/1213).

Den huvudsakliga informationskällan för bedömningen är välfärdsområdenas årliga redogörelser. I bedömningen används dessutom annan information som framkommit i tillsynsarbetet, till exempel klagomålsbeslut och förelägganden om att avhjälpa brister. I bedömningen används även information från välfärdsområdets egenkontroll, centrala dokument som fastställer verksamheten, såsom servicenivåbeslut samt PRONTO-statistik (räddningsväsendets resurs- och olycksstatistik).

Expertbedömningarna ger regionala och nationella beslutsfattare, tjänsteinnehavare och experter strukturerad information om centrala delområden inom ordnandet av räddningsväsendets tjänster. Bedömningarna stöder också planeringen av välfärdsområdenas verksamhet.

Ett utkast till expertbedömningen överlämnades till Västra Nylands välfärdsområde för kommentarer 10–17.6.2025. Välfärdsområdet kommenterade utkastet och föreslog preciseringar i uppgifterna.

Vi tackar kontaktpersoner och experter vid Västra Nylands välfärdsområde för ett gott samarbete och en bra insats i bedömningshelheten.

1 Tjänster för förebyggande av olyckor

Tjänster för förebyggande av olyckor som hör till räddningsväsendet omfattar

- styrning, rådgivning och säkerhetskommunikation
- brandutredning
- samarbete för att förebygga olyckor
- uppföljning av utvecklingen i fråga om olyckor
- tillsyn över att de uppgifter som hör till förebyggandet och övervakningen av olyckor som välfärdsområdena sköter i samverkan sköts på ett ändamålsenligt sätt
- tillsynsuppgifter
- beredskapsplaner.

I detta kapitel bedöms behovet av, tillgången till och utvecklingsbehovet av tjänster för förebyggande av olyckor.

Området har i sin redogörelse framfört att de viktigaste förändringarna i verksamhetsmiljön som ska beaktas i tjänsterna för förebyggande av olyckor är förändringar i befolkningsstrukturen, den tekniska utvecklingen, ökningen av extrema väderfenomen och följdverkningarna av dem, försämringen av den offentliga ekonomin, växande ojämlikhet samt en förändrad säkerhetsmiljö. De olycksrisker som området genom det olycksförebyggande arbetet försöker svara på omfattar dessutom bland annat bränder i byggnader, gräs- och skogsbränder, översvämningar i städer, stormskador, olycksfall, olyckor med farliga ämnen, trafikolyckor samt risker i anslutning till särskilda objekt såsom stora publikevenemang.

1.1 Styrning, rådgivning och säkerhetskommunikation

Styrning som hör till räddningsväsendet är bland annat

- styrning av byggande, uppgörande av räddningsplaner och uppgörande av utredningar om utrymningssäkerheten samt myndighetens bedömningsförfarande
- stöd för egen beredskap
- styrning av underhållet av utrustning och anordningar inom räddningsväsendet.

Rådgivning som hör till räddningsväsendet är bland annat rådgivningstjänster per telefon och e-post. Säkerhetskommunikation är bland annat offentliga tillställningar, säkerhetsutbildning, kommunikation i sociala medier och mediekommunikation.

Informationen i välfärdsområdets redogörelse

Behovet av styrnings- och rådgivningstjänster har motsvarat tidigare års behov och inga betydande förändringar har observerats. Ändringen i räddningslagen gällande brandvarnare ledde till ett ökat behov av styrning och rådgivning. Dessutom har befolkningsskyddsfrågor orsakat mycket arbete liksom året innan.

Områdets styrningstjänster för planering och planläggning inom byggande har motsvarat behovet. Även behoven av rådgivning och styrning gällande utrustning

för utrymningssäkerhet har kunnat uppfyllas. Styrning och rådgivning ingår i arbetsuppgifterna för alla anställda vid räddningsverket. Området har en jourhavande brandinspektör. Man har försökt minska antalet falsklarm från automatiska brandlarmanläggningar, men målen har inte uppnåtts helt.

År 2024 identifierades ett behov av gemensamma riktlinjer för att behandla utredningar av utrymningssäkerheten, och en gemensam arbetsgrupp för räddningsverken inom Hiklu-området¹ tillsattes för utrymningssäkerhetsutredningar.

Ett utvecklingsbehov inom styrning och rådgivning som området nämner är att utveckla kompetensen inom förnybara energiformer.

År 2023 och utifrån självutvärderingen 2024 utfördes ingen riktad tillsyn i området, så självutvärderingen har inte påverkat inriktningen av tillsynsåtgärderna. Det fanns inga personalresurser att allokera för tillsynen.

Inom säkerhetskommunikationen har inga förändringar i servicebehoven identifierats sedan året innan, så produktionen av tjänster har fortsatt som tidigare. Området har fått positiv kundrespons på säkerhetsutbildningar. Kundresponsen har även inkluderat respons på lyckade primärläckningssituationer. Avtalsbrandkårernas förmåga att producera avtalsenlig säkerhetskommunikation har understötts och avtalsbrandkårerna har uppnått de uppställda målen.

Området använder uppgifter från brandutredningar i säkerhetskommunikationen i sociala medier och strävar efter att i fortsättningen använda dem i större utsträckning även i planeringen av kommunikationen. Utvecklingsmålen inkluderar att öka samarbetet med lokala organisationer och frivilliga samt att förbättra kommunikationstjänsterna för personer med ett främmande språk som modersmål. Området kan svara bättre på dessa behov 2025 i och med förstärkta personalresurser.

Området har ställt upp ändamålsenliga kvalitativa mål för säkerhetskommunikationen enligt målgrupp så att de stöder den dagliga säkerheten i boendet eller på arbetsplatsen. Västra Nylands räddningsverk har inga kvalitativa indikatorer för uppnåendet av målen. I säkerhetskommunikationen strävar området efter att svara på aktuella samhällsteman och behoven i området. År 2024 behandlades till exempel svaga isar, risbränning, brandvarnarreformen och beredskap. Observationer från brandutredningar styr kommunikationen, såsom exemplen på brandriskbostäder i utbildningen av hemvårdspersonal.

Övrig information

Enligt regionförvaltningsverkets PRONTO-statistik (tabell 1) ordnar området säkerhetskommunikationsevenemang som kvantitativt motsvarar det riksomfattande medelvärdet och når ut till en andel av områdets befolkning som motsvarar det riksomfattande medelvärdet. Andelen evenemang motsvarar också den riksomfattande fördelningen. Området deltar mest i mässor och

¹ Räddningsverken i Helsingfors, Östra Nyland, Mellersta Nyland och Västra Nyland.

offentliga tillställningar där ett stort antal människor nås. Dessutom ordnar området säkerhetsutbildning och säkerhetsrådgivning.

Tabell 1: Sammanställning av säkerhetskommunikationen 2024.²

Säkerhetskommunikation i Västra Nyland		Föregående år	Riksomfattande medelvärde 2024
Antal evenemang (st./1000 invånare)	668 st. (*1,3)	684 st. (*1,4)	(*1,5)
Deltagare i förhållande till befolkningen	12 % (57 526 personer)	13 % (64 294 personer)	13 %
Deltagarnas andel enligt evenemangstyp			
Upplysningskampanjer	9 %	11 %	13 %
Mässor eller andra publikevenemang	59 %	60 %	56 %
Säkerhetsrådgivning	13 %	7 %	6 %
Säkerhetsutbildning	18 %	22 %	25 %

Regionförvaltningsverkets bedömning av behovet, tillgången och utvecklingsbehovet

Den styrning och rådgivning som området producerar har genomförts i linje med områdets behov och området strävar efter att reagera på förändringar i behoven. Bedömningen av behoven begränsas tidvis av bristen på personalresurser. Området strävar efter att använda information om inträffade olyckor som erhållits via brandutredningar för att rikta styrnings-, rådgivnings- och säkerhetskommunikationstjänsterna. Antalet deltagare i säkerhetskommunikationsevenemang och tillställningar minskade något jämfört med året innan. Räddningsverket lyfte under tillsynsbesöket 2024 fram resursutmaningarna gällande säkerhetskommunikationen.

1.2 Brandutredning

Syftet med brandutredningen är att förebygga motsvarande olyckor och begränsa skadorna samt att utveckla räddningsverksamheten och aktionsberedskapen. Vid brandutredningen bedöms orsaken till eldsvådan och utreds de faktorer som påverkat antändningen och spridningen av branden, de skador som branden orsakat och räddningsverksamhetens förlopp. Brandutredningar indelas vanligen i nivåerna 1–3³.

Informationen i välfärdsområdets redogörelse

Området utökade brandutredningsgruppen under 2024 på grund av en betydande ökning av antalet utredningar jämfört med tidigare år. Också

² Räddningsväsendets åtgärdsstatistik PRONTO. Uppgifterna hämtade 6.2.2025.

³ Räddningsverkens handbok för brandutredning (2014), s. 11–12.

brandutredningsanvisningen uppdaterades så att den bättre beaktar frågor som gäller skydd vid platsundersökning. I anvisningen uppdaterades också rekommendationen om fysisk funktionsförmåga för brandutredare.

Området har lagt fram förslag för att utveckla utredningen av bränder. Förslagen har antecknats och behandlats tillsammans med ansvariga instanser, men vissa skjuts upp till 2025 på grund av personalförändringar. Uppföljningen av utvecklingsförslag har förbättrats och åtgärder har sammanställts i en uppföljningstabell. Resultaten har använts i säkerhetskommunikationen samt i utbildningar inom tillsyns- och räddningsverksamheten. Området har i sin redogörelse lyft fram konkreta observationer och utvecklingsbehov som framkommit via brandutredningar.

Området har dessutom kompletterat brandutredningsmaterielen och vid behov ordnat relaterad utbildning. Området deltar i nationella temautredningar och ingår i expertnätverk och samarbetsgrupper.

Området utvecklar användningen av observationer från brandutredningar i den kunskapsbaserade ledningen som en del av riskanalysarbetet i Nylands räddningsverks gemensamma projekt som finansieras av Brandskyddsfonden under 2024–2026.

Området bedömer att servicebehovet kommer att öka, särskilt vad gäller säkerhetskommunikationens flöden. Utbildningen av räddningsledare har förbättrat bedömningen av utredningströskeln, vilket ökar antalet fall som ska utredas. Även det ökade antalet uppdragsanmälningar framhäver behovet av att bedöma utredningsgruppens storlek. I enlighet med servicenivåbeslutet utreds behovet av en heltidsanställd brandutredare för att samordna undersökningsverksamheten och styra resurser.

Området har i sin redogörelse gjort en jämförelse med brandutredning vid räddningsverken i Hiklu-området. Området är en aktiv aktör inom brandutredning som också skapar mervärde för sina samarbetspartner genom att göra observationer och dela med sig av sin kompetens.

Områdets brandutredningsgrupp bestod 2024 av sammanlagt 14 personer. I servicenivåbeslutet har 1,5 årsverken anvisats för brandutredning. Alla i gruppen utför utredningsarbetet vid sidan av det egna arbetet.

Övrig information

Enligt regionförvaltningsverkets PRONTO-statistik (tabell 2) kan orsaken till eldsvådor bedömas väl i området. Utredningar på andra nivå gör aktivt i området, fler än det riksomfattande medelvärdet. Bränder som orsakat allvarliga person- och egendomsskador utreds aktivt, i huvudsak över de riksomfattande medelvärdena. I området inträffar relativt många bränder som orsakar allvarliga person- och egendomsskador.

Enligt siffrorna är polisanmälningarna av bränder som orsakats uppsåtligt eller av oaktsamhet på en relativt bra nivå i området, och andelen anmälda bränder har ökat jämfört med i fjol (tabell 3). Räddningsverket sammanställer de bränder som ska anmälas till polisen i en sammanställningsfil. Siffrorna anger inte när

och hur en anmälan har gjorts till polisen. Bränder som inte anmäls är oftast sådana där brandorsaken inte har kunnat bedömas.

Tabell 2 Brandutredning på nivå II i Västra Nyland 2024.⁴

Brandutredning i Västra Nyland 2024		Hela landet
Totalt antal bränder i området	809 st.	11 876 st.
Brandorsaken har kunnat utredas åtminstone på nivå I	88 %	88 %
Nivå II av alla bränder (*antal)	5 % (*39)	3 % (*415)
Nivå II av byggnadsbränder som spridit sig från brandhärden	28 %	20 %
Nivå II av bränder som orsakat allvarliga personskador	89 %	89 %
Nivå II av byggnadsbränder som orsakat egendomsskador på över 200 000	78 %	68 %
Nivå II av bränder som orsakat allvarliga person- eller egendomsskador	79 %	75 %
Jämförelsevärde från föregående år	89 %	67 %
Antal allvarliga person- eller egendomsskador	24 st.	269 st.

Tabell 3 Polisanmälningar av bränder som orsakats uppsåtligt eller av oaktsamhet i Västra Nyland 2024.⁵

Anmälningar i Västra Nyland 2024		Hela landet
Antal anmälningar	322 st.	2509 st.
Antal som inte anmälts	81 st.	2334 st.
Totalt antal	403 st.	4843 st.
Anmälningsprocent (lagstadgad skyldighet 100 %)	80 %	52 %
Anmälningsprocent föregående år	77 %	54 %

Regionförvaltningsverkets bedömning av behovet, tillgången och utvecklingsbehovet

Vad gäller brandutredning är området en aktiv aktör som kan producera forskningsbaserad information om bränder i området för att förebygga olyckor

⁴ Räddningsväsendets åtgärdsstatistik PRONTO. Uppgifterna hämtade 14.3.2025.

⁵ Räddningsväsendets åtgärdsstatistik PRONTO. Uppgifterna hämtade 5.2.2025.

och utveckla räddningsverksamheten. Området har också allokerat mer resurser för brandutredning än flera andra områden, även om resurserna fortfarande är marginella och brandutredningar utförs vid sidan av det egna arbetet. Området har planer på att utreda möjligheten att inrätta en heltidstjänst inom brandutredning, vilket regionförvaltningsverket ser som en bra utvecklingsriktning.

1.3 Samarbete för att förebygga olyckor

Räddningsverket ska i syfte att förebygga olyckor och upprätthålla säkerheten samarbeta med andra myndigheter samt med sammanslutningar och invånare i området och delta i det lokala och regionala säkerhetsplaneringsarbetet.

Övriga myndigheter är exempelvis byggnadstillsynsmyndigheterna, planläggningsmyndigheterna, miljö- och hälsoskyddsmyndigheterna, polisen och social- och hälsovårdsmyndigheterna. Dessutom samarbetar man med sotare.

Informationen i välfärdsområdets redogörelse

Området planerar årligen samarbetsmålen med Hiklu-samarbetsnätverket och expertnätverket inom partnerskapsnätverket. I området bedrivs samarbete även inom byggande och planläggning enligt kundernas behov. Samarbetet inom säkerhetskommunikationen med organisationer och andra lokala aktörer grundar sig på årsklockan och behovet.

Området uppnådde målen för byggnadstillsyns- och planläggningssamarbetet 2024 och alla begäranden om planutlåtanden besvarades. Räddningsverket har deltagit vägledande i projekt och påverkat säkerheten i den byggda miljön. Säkerheten har också förbättrats med hjälp av kommunikation och utbildning. Resurserna för planeringsstyrning och planläggning har förstärkts.

I området bedrivs även samarbete tjänstespecifikt med till exempel vuxensocialarbetet, social- och krisjouren, tillsynsveterinärerna, miljömyndigheterna och försvarsmakten.

År 2024 uppnåddes största delen av målen för brandriskövervakningen i området och cirka 74 procent av anmälningarna behandlades. Personalförändringar påverkade resursernas tillräcklighet och funktionsförmåga. Ny personal utbildades under året. Arbetssäkerheten förbättrades genom utbildning, anvisningar, skyddsutrustning och redskap. Samarbetet med social- och hälsovårdstjänsterna och polisen utvecklades. Effektiviteten kan ännu inte bedömas på grund av avsaknaden av mätare, men arbetet utvecklades bl.a. genom prioritering av objekt.

Området strävar efter att fortsätta utveckla samarbetet med myndigheter och organisationer inom förebyggandet av olyckor. Välfärdsområdets interna samarbete mellan räddningsverket och social- och hälsovårdstjänsterna behöver intensifieras särskilt för att förbättra säkerheten för äldre som bor hemma.

Området har i redogörelsen lyft fram att fungerande kontakter med verksamhetsutövare inom sotning har identifierats som viktiga, även om det i det stora hela finns utmaningar. Samarbetet behöver utvecklas i området.

Regionförvaltningsverkets bedömning av behovet, tillgången och utvecklingsbehovet

Samarbetet inom förebyggandet av olyckor i området är i huvudsak på en nivå som motsvarar behovet. De centrala samarbetsparterna har identifierats och kontakter finns. Området har lyft fram det interna samarbetet inom välfärdsområdet som ett viktigt utvecklingsbehov speciellt för att förbättra säkerheten för äldre som bor hemma. Regionförvaltningsverket ser det som ett viktigt utvecklingsområde särskilt för att uppnå målet att minska antalet bränder.

1.4 Uppföljning av utvecklingen i fråga om olyckor

Till uppföljningen av utvecklingen i fråga om olyckor hör att följa upp hur olycksriskerna, antalet olyckor och olycksorsakerna utvecklas. Till uppföljningen hör också att inleda egna och gemensamma åtgärder.

Informationen i välfärdsområdets redogörelse

Olycksutvecklingen följs upp både genom statistik som körs via lägescentralen och genom uppföljning av bränder som orsakats uppsåtligen eller av oaktsamhet. En Power BI-vy kommer att finnas tillgänglig i framtiden, men den fungerar tills vidare dåligt i Säkerhetsnätet.

När det gäller antalet bränder som orsakats uppsåtligen eller av oaktsamhet har området observerat en minskning. De flesta fall sker under gräs- och skogsbrandssäsongen. Uppföljning enligt typ av olycka har inte kunnat göras i området på grund av resursbrist. För uppföljningen av bränder som orsakats uppsåtligen eller av oaktsamhet utökades resurserna i området 2024.

Området har i sin redogörelse lyft fram konkreta åtgärder som har kunnat riktas utifrån uppföljningen av olycksutvecklingen. Området har informerat nödvändiga aktörer om observationerna.

Området förutser att behovet av regelbunden uppföljning av olycksutvecklingen ökar. Resurser bör i fortsättningen riktas till uppföljningsprocessen, och de olyckstyper och mekanismer som ska följas upp bör definieras.

Regionförvaltningsverkets bedömning av behovet, tillgången och utvecklingsbehovet

Området har framfört att olycksutvecklingen delvis följs upp, men att det också finns utvecklingsbehov. Med hjälp av brandutredning har området dock kunnat omsätta information om inträffade olyckor för att rikta tjänster, främja brandsäkerheten och utveckla den egna verksamheten. En mer systematisk uppföljning av olycksutvecklingen förutsätter dock resurser och utvecklingsåtgärder för att den ska stödja en kunskapsbaserad ledning. Det sker relativt många bränder i området, så urvalet gör det möjligt att dra tillförlitliga slutsatser, och områdets uppföljning av olycksutvecklingen har effekter som sträcker sig utöver det egna området.

1.5 Tillsyn över att de uppgifter som hör till förebyggandet och övervakningen av olyckor och som välfärdsområdena sköter i samverkan sköts på ett ändamålsenligt sätt

Välfärdsområdet kan producera de tjänster som hör till dess organiseringsansvar själv eller i samverkan med andra välfärdsområden. Välfärdsområdet kan också på avtalsbasis skaffa dem av andra tjänsteproducenter. Även om välfärdsområdet upphandlar tjänsterna hos en annan tjänsteproducent, kvarstår ansvaret för att ordna tjänsterna och övervaka att de produceras på behörigt sätt hos välfärdsområdet.

Området har inte den ovan beskrivna uppgiften att övervaka ändamålsenligheten.

1.6 Tillsynsuppgifter

Räddningsverket ska övervaka att de allmänna skyldigheterna enligt räddningslagen fullgörs och att verksamhetsutövarna och byggnadernas ägare och innehavare fullgör sina lagstadgade skyldigheter.

1.6.1 Tillsynsuppgifter enligt räddningslagen

Räddningsverket övervakar att bestämmelserna i 2 och 3 kap. i räddningslagen iakttas. För tillsynen ska räddningsverket förrätta brandsyn och vidta andra åtgärder som tillsynsuppgiften förutsätter.

Informationen i välfärdsområdets redogörelse

Enligt områdets utredning har det skett förändringar i servicebehovet bland annat på grund av förändringar i befolkningsstrukturen och lagstiftningen. Tjänsteutbudet har utökats med självutvärderingsmaterial på engelska samt en elektronisk svarsmöjlighet. På grund av förändringarna i säkerhetsmiljön har man dessutom tillsammans med de övriga räddningsverken i Nyland riktat temaövervakning till vårdinrättningarnas egen beredskap.

Effekterna av brandvarnarreformen på bl.a. brandriskövervakningen har också följts upp i samarbete mellan verken i Nyland. Enligt redogörelsen ändrade tillägget av 81 a § till räddningslagen den särskilda brandsynens karaktär från tillsynsåtgärd till utlåtande, och denna ändring förtydligade myndighetsansvaret när det gäller ibruktagandet av en byggnad.

Tillsynsverksamheten har kunnat genomföras i enlighet med planen för förebyggande av olyckor och man har kunnat reagera på kundernas behov. Bland annat brandriskövervakning, inspektioner under byggprojekt och övervakning av offentliga tillställningar har gjorts på riskbasis.

Utfallet av tillsynen 2024 var 1 994 inspektioner, dvs. 95,5 procent. Målet uppnåddes framgångsrikt med tanke på resurserna. På grund av personalbristen uppnåddes inte alla mål trots avhjälpande åtgärder.

Inspektionerna under byggprojekt kunde göras enligt behov när en byggnad togs i bruk. Med de nuvarande resurserna har periodisk övervakning av flervåningshus eller radhus inte varit möjlig, men extra tillsynsbesök i bostadsbyggnader kan göras på riskbasis.

Man skickade ut 5 765 blanketter för självutvärdering av brandsäkerheten i småhus och returprocenten var 85 procent, vilket var lägre än under tidigare år. Observerade brister och objekt som inte svarat gicks igenom, men tillsynsåtgärder kunde inte riktas till dessa objekt.

Under året inkom 221 anmälningar om brandrisk, vilket är cirka en fjärdedel fler än 2023. Av brandriskbostäderna riktades åtgärder till 74 procent av bostäderna. Det gjordes 146 praktiska inspektioner, vilket var nästan dubbelt så många som 2023.

Via rådgivning av jourhavande brandinspektör per telefon kunde man stödja och handleda invånare, samarbetsparter och husbolag i området i problemsituationer. I tillsynsverksamheten har information från brandutredningar använts i utbildningar av personer som utför tillsynsarbete.

Utvecklingsbehov i tillsynsverksamheten har identifierats vad gäller användningen av information från uppföljningen av olycksutvecklingen, utvecklingen av en mer planmässig tillsynsrelaterad utbildning och utvecklingen av tillsynen över bostadsbyggnader. Dessutom är det nödvändigt att följa utvecklingen av antalet tillsynsobjekt och säkerställa en tillräcklig och kompetent personalresurs för tillsynen. Processen för behandling av utredningar av utrymningssäkerheten bör utvecklas.

Räddningsverket lyfter fram att speciellt jämförelse av kvaliteten och effektiviteten är utmanande när det inte finns tydlig jämförbar information om dessa.

Övrig information

Antalet planerade inspektioner i regionförvaltningsverkets PRONTO-statistik (tabell 4) har ökat jämfört med året innan. I sin helhet har antalet genomförda inspektioner ökat i förhållande till medeltalet för tidigare år. I området görs inga inspektioner av bostads- och fritidsbyggnader.

Tabell 4: Brandsyner i Västra Nyland 2024.⁶

Brandsyner i Västra Nyland 2024		Föregående år
Totalt antal A1–A6 objekt som ska övervakas i området	5455	5474
Planerade periodiska syner av A1–A6 objekt (*planerat antal, % i jämförelse från föregående år)	1941 st., (*+ 16 %)	1670 st.
Genomsnittligt planerat mellanrum mellan synerna av A1–A6 objekt	2,8 år	3,3 år
Genomförda periodiska syner av A1–A6 objekt i jämförelse med planerade syner (*antal)	100 % (*1943 st.)	101 % (*1691 st.)
A1 objekt som används dygnet runt (*antal)	100 % (*350 st.)	103 % (*358 st.)
A2 Undervisningsbyggnader och daghem (*antal)	100 % (*294 st.)	100 % (*259 st.)
A3 Mötes- och affärslokaler (*antal)	100 % (*513 st.)	100 % (*314 st.)
A4 Industri- och lagerbyggnader (*antal)	100 % (*471 st.)	100 % (*417 st.)
A5 Jordbruksbyggnader (*antal)	100 % (*106 st.)	104 % (*137 st.)
A6 Andra byggnader och objekt (*antal)	100 % (*209 st.)	101 % (*206 st.)
Genomförda periodiska tillsyner av A1–A6 objekt i jämförelse med medelvärdet för 2021–2023	+ 9 %	-
Brandsyner totalt/1000 invånare (*riksomfattande medelvärde)	5 st. (*7 st.)	5 st. (*7 st.)
Totalt antal brandsyner av bostads- och fritidshus	0 st.	0 st.
Totalt antal brandsyner av bostads- och fritidshus/10 000 invånare (*riksomfattande medelvärde)	0 st. (*10,1)	0 st. (*13,7)

Regionförvaltningsverkens temaövervakning av räddningsverkens tillsynsuppgift

Enligt slutsatserna från temaövervakningen 2024 hade räddningsverket i fem olika ärendehelheter ett behov av att utveckla ärendet eller förbättra ärendets verifierbarhet. En ärendehelhet var inte i sin ordning och kräver korrigeringsåtgärder av räddningsverket. Detta var att synliggöra de riskbaserade planeringsgrunderna för tillsynen i servicenivåbeslutet. Servicenivåbeslutet i Västra Nylands välfärdsområde motsvarar inte förordningen där detta regleras. I servicenivåbeslutet saknas bland annat de dimensioneringsprinciper som riskerna förutsätter. De beslut som fattats i servicenivåbeslutet lyfter inte heller fram de omständigheter som dimensionerar tillsynen, till exempel har beslut inte fattats om resurserna för förebyggande av olyckor. Servicenivåbeslutet ger således inte de grunder som behövs för att utarbeta tillsynsplanen.

⁶ Räddningsväsendets åtgärdsstatistik PRONTO. Uppgifterna hämtade 25.6.2025.

Punkter som krävde utveckling var synliggörande av annan dokumentstyrning i tillsynsplanen, beaktande av uppföljningen av olycksutvecklingen, bedömning av hur tillsynsplanen realiserats, fastställande av tillsynsåtgärder, tillsynsprestationer och resurser samt tillsynsarbete i störningssituationer och under undantagsförhållanden.

Räddningsverkets tillsynsplaner 2024 och 2025

Enligt tillsynsplanen för 2024 var målet att utföra 2 276 periodiska tillsyner. Denna siffra avviker från siffrorna i PRONTO-uppföljningen och redogörelsen. Tillsynsplanen för 2025 innehåller ingen information om en utvärdering av hur tillsynsplanen för 2024 realiserades.

Räddningsverket har uppdaterat planen för förebyggande av olyckor (inklusive tillsynsplanen) bland annat utifrån observationer från temaövervakningen 2024, men det finns fortfarande punkter som kräver utveckling. Om en punkt kräver åtgärder förutsätts att ändringar görs i följande servicenivåbeslut. Utveckling krävs fortfarande till exempel när det gäller planeringen inför tillsynsarbete under störningssituationer och undantagsförhållanden.

Regionförvaltningsverkets bedömning gällande 2023

I regionförvaltningsverkets bedömning gällande 2023 konstaterades att området utifrån statistiken har uppnått de kvantitativa målen för tillsynen 2023, men siffrorna och utfallet i redogörelsen skiljer sig från siffrorna i PRONTO. För tillsynsverksamhetens del ska området fortfarande fästa uppmärksamhet vid ett omsorgsfullt utförande av efterhandstillsyner.

Observationer från regionförvaltningsverkets tillsynsbesök

Under tillsynsbesöket 2024 framfördes att målen för tillsynsverksamheten för 2024 såg ut att uppnås. Statistikföringen av efterhandstillsyner ska för PRONTOS del korrigeras så att den statistik som hämtas där i fortsättningen innehåller all efterhandstillsyn oberoende av hur tillsyner genomförts.

Regionförvaltningsverkets bedömning av behovet, tillgången och utvecklingsbehovet

Av dokumenten framgår inte tillsynsåtgärder som gäller husbolag (flervåningshus, radhus).

Siffrorna i PRONTO-uppföljningen och tillsynsplanen avviker från varandra, tillsynsplanen för 2025 innehåller ingen utvärdering av realiseringen av tillsynsplanen för perioden 2024. En noggrann bedömning av uppfyllandet av målen och tillgången till tjänster kan inte göras med de uppgifter som lämnats.

Utvecklingsbehov som har identifierats är behovet att utveckla planeringen av tillsynsarbetet och säkerställa tillräckliga resurser. Räddningsverket har inte kunnat producera tjänster relaterade till sin tillsynsuppgift bland annat vad gäller husbolag. Även genomförandet av olycksförebyggande tjänster under störningssituationer och undantagsförhållanden bör planeras noggrannare så att en tillräcklig servicenivå inom räddningsväsendets olycksförebyggande verksamhet kan upprätthållas.

1.6.2 Tillsynsuppgifter enligt kemikalielagstiftningen

Räddningsmyndigheten övervakar industriell hantering och upplagring av kemikalier i liten skala. Verksamhetsutövaren ska till räddningsmyndigheten göra en anmälan om industriell hantering och upplagring av farliga kemikalier som görs i liten skala.

Informationen i välfärdsområdets redogörelse

Enligt områdets redogörelse har förändringen i servicebehovet gällt ändringen av lagen om transport av farliga ämnen. En ny skyldighet för verksamhetsutövare är att göra upp en intern räddningsplan för platser för tillfällig förvaring. Traficom godkänner de interna räddningsplanerna, men processen omfattar en begäran om utlåtande av det lokala räddningsverket. Man förberedde sig på ändringen genom att ge anvisningar om att Traficoms utlåtandebegäranden ska styras till enheten för räddningsverksamhet samt genom att reservera tid för deltagande i utbildningar. I övrigt fanns det inga förändringar i servicebehovet.

Räddningsmyndighetens föreskrivna tillsynsuppgifter har kunnat skötas enligt behov. Kemikalieanmälningarna kunde behandlas inom en månad enligt det som fastställts i tillsynsförordningen. Alla försäljningsställen för fyrverkeripjäser granskades. De begäranden om utlåtanden som kom in kunde besvaras.

Området lyfter fram att expertnätverket för kemikalietillsyn inom partnerskapsnätverket samarbetade aktivt för att harmonisera de riksomfattande tjänsterna. Nätverket samarbetade också aktivt med Säkerhets- och kemikalieverket (TUKES) och miljömyndigheterna.

Personalens kompetens har utvecklats bland annat genom nationell och intern utbildning.

Ett utvecklingsbehov som har identifierats gäller ankomsten av vätgastankstationer, som man förberett sig inför genom att utarbeta anvisningar om vad som ska beaktas vid behandlingen av en kemikalieanmälan till räddningsmyndigheten samt en beslutsmodell. Dessutom kommer bestämmelserna om tankstationerna att ändras i framtiden, och man bör förbereda sig inför ändringarna inom tillsynen, vilket skapar nya kompetensbehov. I området kommer byggande även att ske i anslutning till den gröna omställningen, vilket ökar behovet av både förebyggande av olyckor samt av räddningsverksamhetens tjänster och en ny typ av kapacitet.

Regionförvaltningsverkets bedömning av behovet, tillgången och utvecklingsbehovet

Området har kunnat svara på i kemikalielagstiftningen avsedda kundorienterade behov inom tidsfristerna och det har funnits tillräckliga resurser för att utföra uppgiften. Området följer upp förändringarna i servicebehovet och strävar efter att utveckla personalens kompetens. Vad gäller den förutsedda ökningen av servicebehovet har inga särskilda närmare utvecklingsbehov lyfts fram.

1.6.3 Inspektioner av beredskapen

Räddningsmyndigheterna kan förrätta inspektioner för att förvissa sig om att beredskapen för storolyckor och undantagsförhållanden uppfyller lagens krav.

Informationen i välfärdsområdets redogörelse

Området har tills vidare inte identifierat något behov gällande beredskapsinspektioner. Enligt utredningen uppdateras ärendet som en del av servicenivåbeslutet om omfattande åtgärder börjar vidtas.

Regionförvaltningsverkets bedömning av behovet, tillgången och utvecklingsbehovet

Området har i sin utredning inte presenterat tillräcklig information om behov, tillgång och utvecklingsbehov vad gäller beredskapsinspektioner. Därför kan ingen utvärdering göras.

Regionförvaltningsverkets bedömning av behovet, tillgången och utvecklingsbehovet för räddningsväsendets tjänster som ingår i tjänsterna för förebyggande av olyckor:

Enligt regionförvaltningsverkets bedömning har området i huvudsak kunnat svara på kundbehoven inom förebyggandet av olyckor.

Tillgången till styrnings- och rådgivningstjänster har varit god och området strävar efter att reagera på förändringar i behoven. År 2024 förekom resurssvårigheter i säkerhetskommunikationen, men området har uppnått de uppställda målen, även om antalet evenemang och deltagare har minskat något.

Vad gäller brandutredning är området en aktiv aktör som kan producera forskningsbaserad information om bränder i området för att förebygga olyckor och utveckla räddningsverksamheten. Området har allokerat mer resurser till brandutredning än flera andra områden, även om resurserna fortfarande är marginella och utredningsarbetet utförs vid sidan av det egna arbetet. Området utreder inrättandet av en heltidstjänst inom brandutredning. Regionförvaltningsverket ser detta som en utvecklingsåtgärd som bör understödjas.

Det olycksförebyggande samarbetet är i huvudsak på en nivå som motsvarar behovet, och de viktigaste aktörerna har identifierats. Olycksutvecklingen följs upp, men en systematisk utveckling av uppföljningen kräver tilläggsresurser.

En heltäckande bedömning av hur tillsynsverksamheten realiserats kan inte göras, eftersom de rapporterade uppgifterna delvis är motstridiga och bristfälliga. Av handlingarna framgår till exempel inte tillsynsåtgärder riktade till husbolag (flervåningshus, radhus). En noggrann bedömning av uppfyllandet av målen och tillgången till tjänster kan inte göras med de uppgifter som lämnats. Planeringen av tillsynsarbetet och säkerställandet av resurser är centrala utvecklingsbehov. Beredskapen inför störningssituationer bör preciseras.

Området har kunnat svara på i kemikalielagstiftningen avsedda kundorienterade behov och det har funnits tillräckliga resurser för att utföra uppgiften. Området följer aktivt upp förändringar i servicebehovet och strävar efter att utveckla personalens kompetens.

Inga heredskansinspektioner utfördes 2024 och området har inte

2 Räddningsverksamhetens tjänster

Med räddningsverksamhet avses brådskaande uppgifter som syftar till att

- rädda och skydda människor, egendom och miljön när en olycka är överhängande eller inträffar
- samt till att begränsa de skador som olyckan orsakar och lindra följderna av olyckan.

Åtgärder som behövs i räddningsverksamheten ska kunna vidtas utan dröjsmål och effektivt.

2.1 Förmåga att nå olycksplatsen

Räddningsverksamhetens aktionsberedskap ska vara tillräcklig i förhållande till riskerna i verksamhetsmiljön. Räddningsverksamhetens aktionsberedskap består av räddningsformationernas aktionsberedskapstid och deras kapacitet. Hur väl ett brådskaande räddningsuppdrag lyckas påverkas av hur snabbt en räddningsformation med den kapacitet som behövs för uppdraget kan nå olycksplatsen.

Krav på aktionsberedskapen

I anvisningen för planering av aktionsberedskapen inom räddningsväsendet⁷ har Finland delats in i 1 x 1 kilometer stora rutor. Rutorna har klassificerats enligt fyra riskklasser (I–IV) på basis av hur sannolika räddningsväsendets brådskaande uppdrag är i rutan. För varje riskklass har fastställts en maximitid inom vilken rutorna ska nås. Minimimålet är att den första enheten i brådskaande räddningsuppdrag uppnår målet för aktionsberedskapstiden för riskrutan i minst 50 procent av uppdragen.

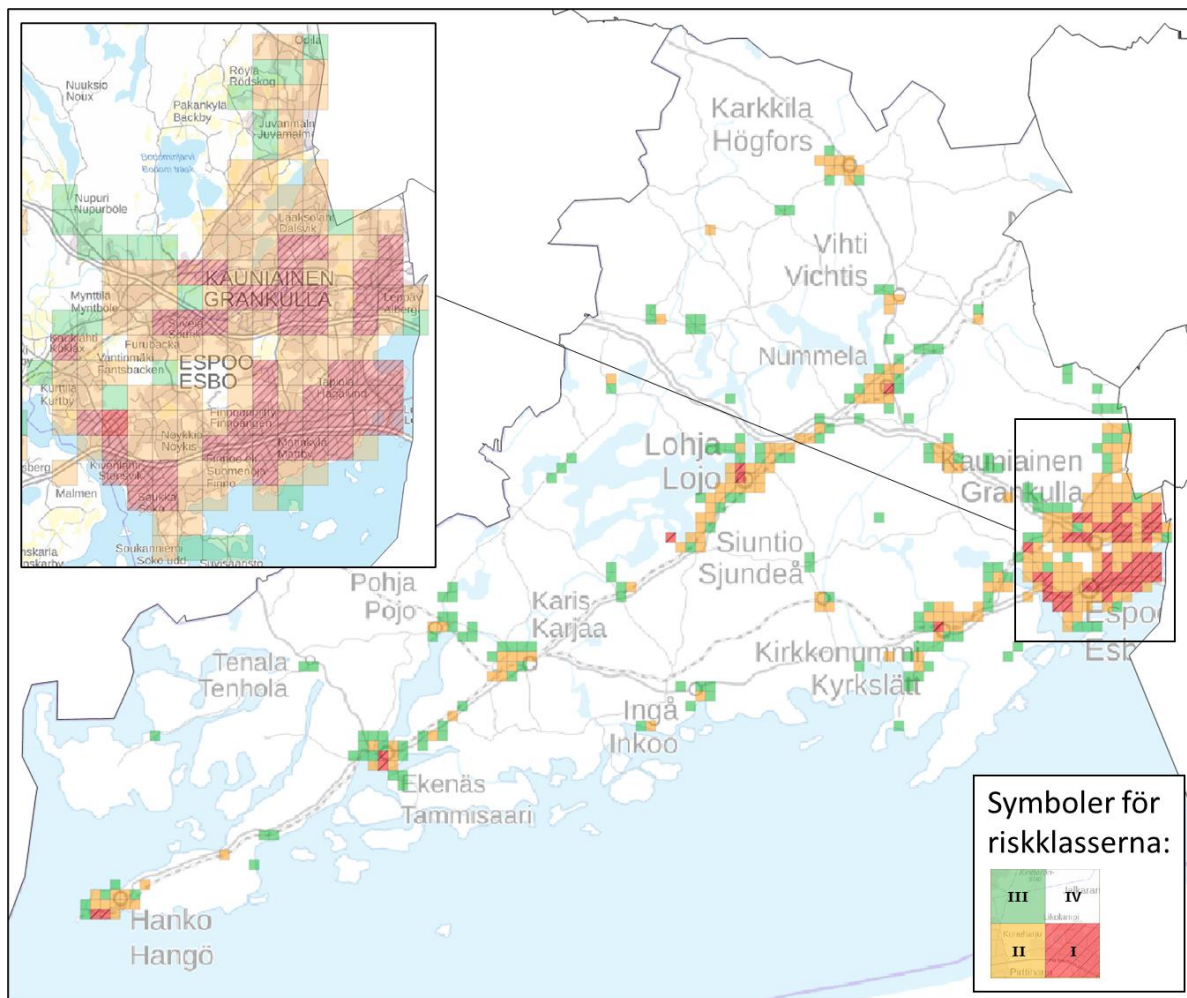
Tabell 5 Mål för aktionsberedskapstiden.

Riskklass	Aktionsberedskapstid för första enheten	Aktionsberedskapstid för räddningsverksamheten	Aktionsberedskapstid för räddningsplutonen
I	6 min	11 min	20 min
II	10 min	14 min	30 min
III	20 min	22 min	40 min
IV	inget krav	inget krav	inget krav

⁷ Anvisning för planering av aktionsberedskapen inom räddningsväsendet (IM 21/2012). En ny Anvisning för planering av räddningsväsendets aktionsberedskap trädde i kraft 2025. Vid bedömningen används emellertid den anvisning som var i kraft under det år som bedömningen gäller.

Karta över riskområden

I välfärdsområdets servicenivåbeslut för räddningsväsendet fastställs att räddningsverksamhetens tjänster för grundberedskap produceras enligt kartan över riskområden nedan. Figur 1 nedan visar riskområdeskartan i Västra Nyland. En röd ruta med diagonala streck i figuren anger riskklass I, en orange ruta anger riskklass II och en grön ruta riskklass III.

Figur 1: Räddningsväsendets riskrutor i Västra Nylands välfärdsområde 2024

2.1.1 Första enheten

Aktionsberedskapstiden för den första enheten är tidsintervallet från det att räddningsväsendets första enhet larmas till det att enheten är på plats. Endast enheter som brådskande förflyttat sig till olycksplatsen beaktas.

Medianen för den förverkligade aktionsberedskapstiden för den första enheten (tabell 6) i området var 7 minuter 9 sekunder 2024⁸. Medelvärdet för

⁸ Räddningsväsendets åtgärdsstatistik PRONTO. Uppgifterna hämtade 5.2.2025.

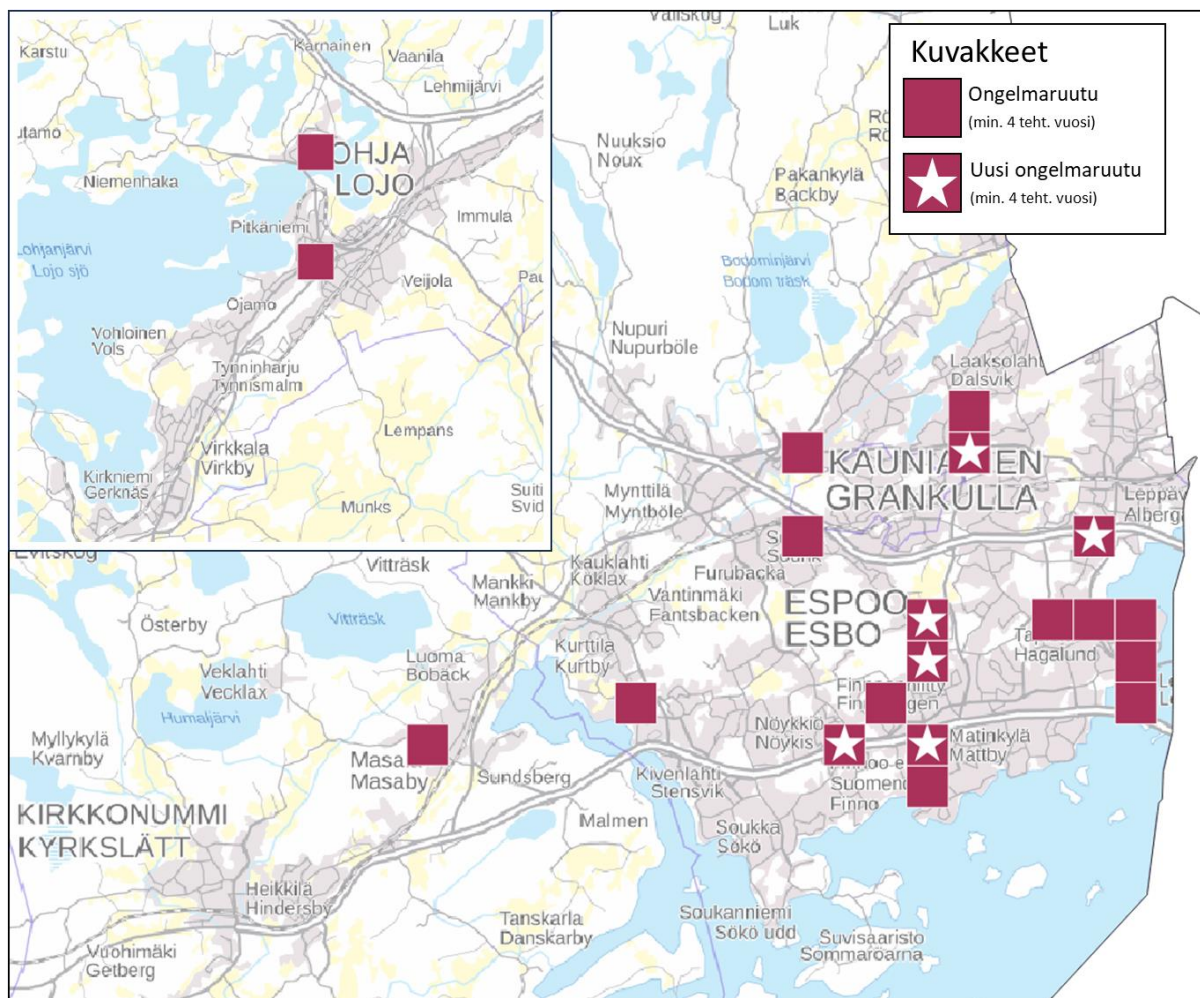
medianerna under de tre föregående åren var 7 minuter 6 sekunder, så den första enhetens aktionsberedskapstid har hållits på nästan samma nivå.

Tabell 6 Räddningsverksamhetens aktionsberedskapstider i Västra Nyland 2024.

Aktionsberedskapstider i Västra Nyland 2024		Medeltal 2021–2023	Hela landet 2024
Medianen för första enhetens aktionsberedskapstid	7:09	7:06	7:30
Medianen för räddningsverksamhetens aktionsberedskapstid	10:24	11:01	11:22
Medianen för räddningsplutonens aktionsberedskapstid	13:57	14:01	15:07

Utöver den totala aktionsberedskapstiden i hela området 2024 har regionförvaltningsverket med hjälp av eget material utrett den första enhetens aktionsberedskapstid per riskruta. Av så kallade problemrutor, där den förverkligade aktionsberedskapen underskred målet under de fyra föregående kalenderåren (2021–2024), hade Västra Nylands välfärdsområde 26 stycken (tabell 7).

Av dessa problemrutor var 20 sådana där det under granskningsperioden har förekommit minst fyra uppgifter under varje granskningsår. I slutet av 2024 fick området sammanlagt sex fler sådana problemrutor i Mattby, Alberga och Gröndal i Esbo. Problemrutorna visas nedan i figur 2 och tabell 7.

Figur 2: Problemrutor, alla med minst 4 uppdrag per år. Problemrutor som kom till i slutet av 2024 har markerats med en stjärnsymbol.

Tabell 7: Sammanställning av första enhetens problemrutor.

Riskklass	Problemrutor (st.)	Problemrutor med minst 4 uppdrag
I	18	18
II	8	2
III	0	0
Totalt	26	20

2.1.2 Räddningsverksamheten

Aktionsberedskapstiden för räddningsverksamheten är det tidsintervall från det att den första räddningsenheten larmas till det att en räddningsenhet på minst fyra personer inleder en effektiv räddningsverksamhet. Endast enheter som brådskande förflyttat sig till olycksplatsen beaktas.

Medianen för den förverkligade aktionsberedskapstiden för räddningsverksamheten i området var 10 minuter 24 sekunder 2024⁹. Medelvärde för medianerna för de tre föregående åren var 11 minuter och 01 sekunder, så räddningsverksamhetens aktionsberedskapstid var 2024 på en något bättre nivå än tidigare år.

2.1.3 Räddningspluton

En räddningspluton består av en ledare och minst två och högst fem räddningsgrupper. Eftersom det inte finns några aktionsberedskapstider för en verklig räddningspluton, används som den beräknade aktionsberedskapstiden för en räddningspluton i åtgärdsstatistiken PRONTO tiden från det att räddningsväsendets första enhet har larmats till att minst nio personer från räddningsväsendet har anlänt till olycksplatsen. Endast enheter som brådskande förflyttat sig till olycksplatsen beaktas.

Medianen för den förverkligade aktionsberedskapstiden för räddningsplutonen i hela området var 13 minuter 57 sekunder 2024¹⁰. Medelvärde för medianerna under de tre föregående åren var 14 minuter 1 sekunder, så räddningsplutonens aktionsberedskapstid har hållits på nästan samma nivå.

Informationen i välfärdsområdets redogörelse

Enligt utredningen har riskrutorna under senare år blivit svårare att nå eftersom verksamhetsområdet har utvecklats. Området har 2024 tagit i bruk nya brandstationer i Mattby och Esboviken i Esbo. Stationerna bedöms ha en positiv inverkan på problemen med aktionsberedskapstiden. I Otnäs togs en tillfällig brandstation i bruk i början av 2025.

Balanseringen av ekonomin har haft en negativ inverkan på tiden för att nå en olycksplats.

Generellt sett leder en växande befolkningsmängd och utvidgade bostadsområden i området till att servicebehovet i Esbo ökar inom den närmaste framtiden.

I utredningen har aktionsberedskapen för Västra Nylands räddningsverks första enhet jämförts med Helsingfors och Mellersta Nylands räddningsverk. Situationen är nästan densamma som i Helsingfors, men situationen i Mellersta Nyland är bättre.

Övrig information

Regionförvaltningsverket i Södra Finland meddelade i april 2024 ett föreläggande om att avhjälpa brister i den första enhetens aktionsberedskapstid till Västra

⁹ Räddningsväsendets åtgärdsstatistik PRONTO. Uppgifterna hämtade 5.2.2025.

¹⁰ Räddningsväsendets åtgärdsstatistik PRONTO. Uppgifterna hämtade 5.2.2025.

Nylands välfärdsområde.¹¹ Enligt föreläggandet ska aktionsberedskapen för den första enheten stegvis höjas till den nivå som lagen förutsätter i hela området före 2034. Målet för 2024 var att det efter 2024 skulle finnas högst 10 problemrutor i området (minst 4 uppdrag/år) och att bristerna i den första enhetens aktionsberedskap i Otnäs i Esbo skulle ha åtgärdats.

Efterhandstillsynen i ärendet pågår fortfarande vid tidpunkten för bedömningen.

Regionförvaltningsverket i Södra Finland utfärdade i juni 2025 ett föreläggande om att korrigera den formation som ska larmas för uppdrag i prioritetssklass A och B till Västra Nylands välfärdsområde.¹² Enligt föreläggandet ska en formation motsvarande minst storleken av en räddningsgrupp alltid larmas för uppdrag av prioritetssklass A och B vid den första larmresponsen.

Regionförvaltningsverkets bedömning av behovet, tillgången och utvecklingsbehovet

Kraven på aktionsberedskapen i området har ökat trendmässigt under de senaste åren och utvecklingstrenden förväntas fortsätta även i framtiden. Servicebehoven relaterade till räddningsverksamhetens beredskap och förmåga att nå olycksplatsen förväntas öka ytterligare. Det ökade servicebehovet och de befintliga bristerna i aktionsberedskapen skapar en situation som kan ses som oroväckande. Räddningsväsendets aktionsberedskap bör förbättras i takt med den regionala utvecklingen.

Samarbetet mellan Helsingfors och Västra Nylands räddningsverk vad gäller aktionsberedskapen för den första enheten bör intensifieras så att olyckor i räddningsverkens gränsområden nås på ett tillräckligt snabbt och tillförlitligt sätt.

2.2 Kapacitet som krävs för bränder

Med kapaciteten för bränder svarar man på byggnadsbränder, gräs- och skogsbränder och andra bränder.

Byggnadsbränder kan kräva beredskap för rökdykning. Med rökdykning avses släcknings- och räddningsarbete som utförs med hjälp av tryckluftsandningsapparat och vederbörlig skyddsutrustning och som förutsätter att man tränger in i ett antänt, rökigt och avgränsat utrymme inomhus eller arbetar på taket till en brinnande byggnad.

Rökdykning förutsätter att räddningspersonerna har den utbildning som uppgiften kräver, regelbunden årlig övning som upprätthåller kompetensen samt tillräcklig fysisk kondition och ett tillräckligt gott hälsotillstånd. För släckning av brinnande och avgränsade inomhusutrymmen används också andra metoder än rökdykning.

2.2.1 Kapacitet som krävs som för byggnadsbränder

Informationen i välfärdsområdets redogörelse

¹¹ ESAVI/42163/2022

¹² ESAVI/39736/2024

Tillgången till tjänster vad gäller räddningsväsendets kapacitet uppnås i regel i hela verksamhetsområdet. Räddningsverket har på grund av personalbrist tidvis avvikit från minimimängden heltidspersonal vid brandkårer, vilket har orsakat fördröjningar i inledandet av en effektiv räddningsverksamhet vid enskilda byggnadsbränder.

Man strävar efter att svara på risken för byggnadsbränder i området genom att utveckla brandstationsnätet.

Man har börjat använda kompletterande släckningsmetoder (PETS) för att säkerställa en ändamålsenlig tillgång till hjälp.

2.2.2 Kapacitet som krävs för gräs- och skogsbränder

Informationen i välfärdsområdets redogörelse

Servicebehovet har bedömts i riskanalysen och har inte förändrats jämfört med året innan. En viktig grund för kapaciteten är tillgången till släckvatten, vars tillräcklighet inte bedöms i redogörelsen. I redogörelsen konstateras dock att släckvattenplanen borde uppdateras. Ett separat projekt pågår för att utveckla den kapacitet som krävs för gräs- och skogsbränder.

2.2.3 Kapacitet som krävs för trafikmedelsbränder

Informationen i välfärdsområdets redogörelse

I området finns en omfattande trafikinfrastruktur som ständigt utvecklas, vilket ökar risken för trafikmedelsbränder. Vid planeringen av brandstationsnätet strävar man efter att beakta riskkoncentrationer. Tillgången till kapacitet för trafikmedelsbränder täcker hela verksamhetsområdet. Elbilar, hamntrafiken och elbanan mellan Hyvinge och Hangö har skapat nya behov som räddningsverket strävar efter att möta genom utbildning och materielanskaffningar.

2.2.4 Kapacitet som krävs för andra bränder

Informationen i välfärdsområdets redogörelse

Räddningsverket har identifierat el-, hybrid- och gasfordon samt solkraftverk och batterilager som potentiella nya brandrisker. Kapaciteten gällande dessa har dock inte dimensionerats eller ordnats separat. Räddningsverket strävar efter att svara på nya risker genom räddningsverksamhetsrelaterad utbildning, tillsynsverksamhet och säkerhetskommunikation.

2.2.5 Kapacitet gällande tillgången till släckvatten

Informationen i välfärdsområdets redogörelse

Kapaciteten för att få släckvatten grundar sig på områdets riskanalys. Tillräckligt släckvatten har erhållits till platsen. Släckvattenplanen har uppdaterats under våren 2025¹³. Tjänsten utvecklas genom fordonsanskaffningar enligt investeringsplanen och genom att delta i regionplaneringen i planläggningsskedet.

¹³ Räddningsverkets kommentarer. 16.6.2025.

Regionförvaltningsverkets bedömning av behovet, tillgången och utvecklingsbehovet

Vid byggnadsbränder spelar tiden det tar att nå olycksplatsen och en tillräcklig personalmängd i början av situationen en väsentlig roll för en effektiv och snabb räddningsverksamhet. Även om räddningsverkets totala kapacitet för släckning av byggnadsbränder är på en tillräcklig nivå, finns det brister i inledandet av effektiva räddningsinsatser. Det finns dock inga kända särskilda brister gällande släckningen av byggnadsbränder.

Utvecklingen av brandstationsnätet och alternativa släckningsmetoder kan ses som åtgärder i rätt riktning för att förbättra den befintliga kapaciteten. Västra Nylands välfärdsområde bör dock utreda även andra möjliga alternativ som kan förbättra den kapacitet som byggnadsbränder förutsätter, eventuellt också genom samarbete med räddningsverk i intilliggande områden.

Utifrån redogörelsen är det inte möjligt att bedöma kapacitetens tillräcklighet gällande gräs- och skogsbränder eller andra bränder. Det finns dock inga kända särskilda brister gällande kapaciteten. De planerade utvecklingsåtgärderna kan anses gå i rätt riktning.

Enligt redogörelsen är kapaciteten som krävs för trafikmedelsbränder på en tillräcklig nivå. De planerade utvecklingsåtgärderna kan anses gå i rätt riktning.

Genom att följa släckvattenplanen har man försökt säkerställa tillräckligt med släckvatten. Planen uppdateras för närvarande. Det finns inga kända särskilda brister gällande kapaciteten. De planerade utvecklingsåtgärderna kan anses gå i rätt riktning.

2.3 Kapacitet för räddningsverksamhet vid CBRNE-olyckor

Med CBRNE-olyckor avses olyckor som involverar kemiska ämnen (C), biologiska sjukdomsalstrare (B), radioaktiva ämnen (R), kärnenergi (N) eller explosiva varor (E).

Kemikalieolyckor bekämpas vid behov med kemikaliedykning, med vilken avses spanings-, räddnings-, bekämpnings- och andra motsvarande uppgifter i ett område där omedelbar fara föreligger och som förutsätter användning av tryckluftsandningsapparat och vederbörlig kemikalieskyddsdräkt.

Kemikaliedykning förutsätter att räddningsmanskapet har den utbildning som uppgiften kräver, regelbunden årlig övning som upprätthåller kompetensen samt tillräcklig fysisk kondition och ett tillräckligt gott hälsotillstånd.

Informationen i välfärdsområdets redogörelse

Grunder för dimensioneringen av kapaciteten för att hantera CBRNE-olyckor har inte presenterats. Objekt med kemikalier och explosiva ämnen där det finns risk för storolyckor har identifierats som viktiga riskkoncentrationer.

Räddningsverkets ordinarie brandkårer har beredskap för kemikaliedykning och en avtalsbrandkår har förmåga till stödfunktioner.

Övrig information

I tillsynen som rör externa räddningsplaner har regionförvaltningsverket konstaterat brister i planeringen, genomförandet och rapporteringen av övningar inför storolyckor.

Regionförvaltningsverkets bedömning av behovet, tillgången och utvecklingsbehovet

Utifrån den lämnade redogörelsen är det inte möjligt att bedöma kapacitetens tillräcklighet när det gäller CBRNE-olyckor. Räddningsverket borde skapa grunder för dimensioneringen av kapaciteten för att hantera CBRNE-olyckor och beskriva andra krav på kapaciteten utöver kemikaliedykningssberedskapen.

Utöver de brister som framkommit i tillsynen över externa räddningsplaner finns det inga andra kända särskilda brister gällande kapaciteten. De planerade utvecklingsåtgärderna för rengöring av kontaminerade personer och utrustning kan ses som steg i rätt riktning, men som otillräckliga jämfört med riskerna i området och den kapacitet som konstaterats vid övningar inför storolyckor.

2.4 Kapacitet för vattenräddning

Vattenräddning innebär räddningsverksamhet och ytbärgning samt vattendykning som utförs med båtmaterial. Ytbärgning innebär att en människa, ett djur eller egendom räddas och skada avvärs vid vattenytan eller strax under den, utan vattendykningssutrustning. Med vattendykning avses räddning av människor eller egendom och bekämpning av miljöskador som kräver anordningar och utrustning för vattendykning.

Informationen i välfärdsområdets redogörelse

Beredskapen för ytbärgning och vattendykning upprätthålls i enlighet med räddningsverkets årliga vattenräddningsanvisning. Syftet är att upprätthålla vattendykningssberedskapen i räddningsverkets alla jourområden. Servicebehovet förväntas öka något inom den närmaste framtiden i och med förändringarna i befolkningsmängden och befolkningsstrukturen.

Regionförvaltningsverkets bedömning av behovet, tillgången och utvecklingsbehovet

Utifrån den lämnade utredningen är kapaciteten för vattenräddning tillräcklig vad gäller ytbärgning och vattendykning.

Kapaciteten som den övriga räddningsverksamheten som utförs med båtmaterial förutsätter kan inte bedömas utifrån de uppgifter som lämnats.

Utifrån den lämnade utredningen är det inte möjligt att bedöma tillräckligheten i kapaciteten för räddningsverksamhet utförd med båtmaterial. Det finns dock inga kända särskilda brister gällande kapaciteten.

De planerade utvecklingsåtgärderna kan anses gå i rätt riktning.

2.5 Räddningsverksamhetens kapacitet vid miljöskador

Med räddningsverksamhet vid miljöskador avses räddningsverksamhet vid oljeskador och kemikalieolyckor.

Informationen i välfärdsområdets redogörelse

Den bekämpningsnivå som krävs enligt Västra Nylands räddningsverks riskbedömning ligger på nivå B på den skala som regionförvaltningsverket använder. Nivån uppnås inte; de största bristerna finns i hälso- och säkerhetsplaneringen och i överensstämmelsen med lagstiftningsgrunden och anvisningarna.

Enligt redogörelsen är materielresurserna och personalberedskapen för närvarande på en tillräcklig nivå.

Utvecklingsåtgärder lyfts utförligt fram i redogörelsen.

Övrig information

Regionförvaltningsverken genomför en temaövervakning av beredskapen för bekämpning av miljöskador under 2025. Temaövervakningen pågår fortfarande när bedömningen skrivs. Temaövervakningen gjordes första gången 2022, och räddningsverken har ålagts att utveckla sin verksamhet utifrån utvecklingsplanerna.

Regionförvaltningsverkets bedömning av behovet, tillgången och utvecklingsbehovet

Bekämpning av miljöskador som riskerna i området kräver ligger på nivå B. I området finns risk för fartygsoljeskador och fartygskemikalieolyckor, så området bör i bekämpningsberedskapen sträva efter nivå C. År 2022 uppnådde området inte bekämpningsnivå B.

I området finns identifierade utvecklingsmål för att uppnå den bekämpningsnivå som krävs inom räddningsverksamheten vid miljöskador. De föreslagna utvecklingsåtgärderna kan anses gå i rätt riktning.

Utifrån den lämnade utredningen är det inte möjligt att bedöma tillräckligheten i räddningsverksamhetens kapacitet vid miljöskador. Det finns dock inga kända särskilda brister gällande kapaciteten.

2.6 Kapacitet för räddning från hög höjd eller lågt belägna platser

I räddning från hög höjd eller lågt belägna platser ingår åtgärder för räddning från hög höjd med fordonsmateriel och repräddning eller åtgärder för räddning från lågt belägna platser och arbete i ett område med fallrisk. Arbete i ett område med fallrisk kan vara psykiskt och fysiskt krävande arbete och ett tryggt utförande ställer särskilda krav på räddarens hälsotillstånd, handlingsförmåga, utbildning och övning.

Informationen i välfärdsområdets redogörelse

Kapaciteten för räddning från hög höjd eller lågt belägna platser grundar sig på arbetsplattformar som definieras i anvisningen Arbete i områden med fallrisk inom räddningsväsendet. Den nödvändiga kapaciteten har definierats i riskanalysen och preciserats i räddningsverkets anvisning om arbete i områden med fallrisk. Arbetet i områden med fallrisk har koncentrerats till ordinarie personal.

Regionförvaltningsverkets bedömning av behovet, tillgången och utvecklingsbehovet

Enligt den lämnade redogörelsen är den kapacitet som krävs för räddning på hög höjd eller lågt belägna platser på en tillräcklig nivå.

2.7 Räddningsverksamhetens kapacitet för trafikolyckor

Informationen i välfärdsområdets redogörelse

Man har försökt identifiera riskområden inom trafikräddning. Riskområdena har beaktats vid planeringen av de nya brandstationernas placering. Den särskilda materiel- och kompetensmässiga kapacitet som krävs för trafikräddning har placerats vid brandstationerna i närheten av dessa riskområden.

Övrig information

Regionförvaltningsverket har meddelat Västra Nylands välfärdsområde ett föreläggande om korrigerande som gäller den formation som ska larmas i den första larmresponsen vid uppdrag av prioritetsklass A och B.

Regionförvaltningsverkets bedömning av behovet, tillgången och utvecklingsbehovet

Utifrån den lämnade redogörelsen är det inte möjligt att bedöma tillräckligheten i räddningsverksamhetens kapacitet för räddning vid trafikolyckor. Det finns dock inga kända särskilda materielmässiga brister gällande kapaciteten.

Vid vägtrafikolyckor är en tillräcklig fordonsmateriel och mängden personal i början av situationen av väsentlig betydelse för en effektiv och snabb räddningsverksamhet. Även om räddningsverkets totala kapacitet vad gäller trafikolyckor är på en tillräcklig nivå, finns det brister i inledandet av en effektiv räddningsinsats.

2.8 Kapacitet för att varna befolkningen

Räddningsverket sörjer inom sitt område för att varna befolkningen vid tillbud och olyckor samt det larmsystem som behövs för detta.

Informationen i välfärdsområdets redogörelse

Det har inte skett förändringar i servicebehovet eller verksamhetsmiljön under 2024, utan tjänsten har utvecklats i enlighet med utvecklingsplanen.

Inom det teoretiska täckningsområdet för fasta befolkningslarm bor 84 procent av landskapets befolkning. För närvarande finns det inga andra kompletterande metoder i Västra Nylands räddningsverks område.

Jämfört med räddningsverken i Nyland bedömer området att det har kunnat utveckla tjänsten relativt bra. Samarbetet kring tjänsten med de övriga räddningsverken i Nyland har intensifierats.

Utvecklingsplanen för befolkningslarmsystemet har uppdaterats för 2024–2028. Tjänsten har kunnat utvecklas enligt planen.

Regionförvaltningsverkets bedömning av behovet, tillgången och utvecklingsbehovet

Det finns inga kända särskilda brister i beredskapen att varna befolkningen. De utvecklingsåtgärder som presenteras i välfärdsområdets redogörelse kan anses gå i rätt riktning. De identifierade utvecklingsobjekten måste fås på en tillräcklig nivå för att säkerställa en effektiv, heltäckande och snabb verksamhet i olyckssituationer både vid olyckor under normala förhållanden och vid verksamhet under undantagsförhållanden. Räddningsverket ska dessutom säkerställa att det i riskområdena för objekt som medför särskild fara finns tillräcklig kapacitet för att varna befolkningen.

2.9 Kapacitet som krävs för andra lokala risker

Informationen i välfärdsområdets redogörelse

Kapaciteten som krävs för lokala risker har behandlats i tidigare kapitel.

2.10 Räddningsverksamhetens personalresurser

Räddningsverket ska se till att det finns tillräckliga personalresurser inom räddningsverksamheten. När dessa granskas bör åtminstone mängden personalresurser, upprätthållande och utveckling av kompetensen samt personalens fysiska funktionsförmåga beaktas.

Informationen i välfärdsområdets redogörelse

Nya brandstationer i Mattby och Esboviken har öppnats för att möta det ökade servicebehovet i området, men i samband med detta ökade inte mängden personal. Öppnandet av brandstationen i Otnäs ökar däremot personalbehovet.

År 2024 uppnåddes inte målnivån för antalet anställda, vilket delvis berodde på bristande finansiering och de personalminskningar som gjordes efter samarbetsförhandlingarna 2023. Räddningsenheternas minimistyrka uppnåddes inte i alla skift på grund av bristen på räddningspersonal och ekonomiska begränsningar.

Rekryteringsproblemen var betydande särskilt vad gäller räddningspersonalen: av 14 lediga ordinarie tjänster tillsattes endast tre. Det var också svårt att hitta lämplig personal för visstidstjänster och vikariat. Konkurrensen om personal är hård, vilket försvårar rekryteringen och försämrar tillgången.

Räddningsverket använder en giltig utbildningsplan som följs upp med hjälp av ett kompetenshanteringssystem. Räddningsverksamhetens kompetens var på en tillräcklig nivå 2024. Planeringen och genomförandet av övningar och hanteringen av avtalspersonalens kompetens bör utvecklas ytterligare.

Bedömningarna av den fysiska funktionsförmågan har genomförts enligt planen och i enlighet med de riksomfattande anvisningarna. Systemet FireFit används för uppföljning av funktionsförmågan.

Regionförvaltningsverkets bedömning av behovet, tillgången och utvecklingsbehovet

Resurserna bland personalen som deltar i räddningsverksamheten vid Västra Nylands räddningsverk motsvarade inte helt behovet 2024. Särskilt rekryteringen av räddningspersonal var utmanande, vilket försvårade produktionen av tjänster på en tillräcklig nivå.

Kompetenshanteringen är planerad, men utvecklingsbehov har identifierats i processen. Uppföljningen av den fysiska funktionsförmågan genomförs planenligt och i enlighet med de riksomfattande anvisningarna.

Räddningsverket bör stärka sin rekryteringspraxis, förbättra sin förmåga att som arbetsgivare locka och behålla arbetskraft, utveckla planeringen av utbildning och praktik och satsa på upprätthållandet av avtalspersonalens kompetens.

2.11 Räddningsverksamhetens materielresurser

Informationen i välfärdsområdets redogörelse

På grund av det svåra ekonomiska läget har man varit tvungen att pruta på standarden vad gäller fordons- och båtmaterielens ålder, antal och användningsgrad. En utvecklingsåtgärd som antecknats i servicenivåbeslutet är att utveckla livscykelplaneringen av materiel, system och anordningar. Som utvecklingsbehov nämns anskaffning av materiel till de nya brandstationerna, utveckling av materiel för bekämpning av miljöskador samt utveckling av avtalsbrandkårernas materiel så att den motsvarar behovet.

Regionförvaltningsverkets bedömning av behovet, tillgången och utvecklingsbehovet

Av utredningen framgår inte om räddningsverksamhetens materiel motsvarar kapacitetskraven eller om materielen har anskaffats i enlighet med investeringsplanerna. I vilket fall som helst håller reparationsskulden på att öka, och den inverkar sannolikt på hur väl tjänsteproduktionen kommer att lyckas i framtiden.

2.12 Brandstationer och andra fastigheter

Informationen i välfärdsområdets redogörelse

Brandstationsnätverket i området består av stationer med ordinarie brandkårer, avtalsbrandkårer och brandkårer med deltidspersonal samt av en fabriksbrandkår. Nya brandstationer har öppnats i Esboviken och Mattby. Den nya brandstationen i Otnäs inleder sin verksamhet i tillfälliga lokaler 2025 och den nya stationen färdigställs enligt planerna 2027.

Räddningsverket har utrett områden som är utmanande med tanke på aktionsberedskapen. Förutom i Otnäs och Södra Esbo har utmanande områden även identifierats i Vichtis kyrkby, Kyrkslätt, Sjundeå, enskilda riskrutor som är svårare att nå i Norra Esbo, Domsby-Södrik-området samt Lojo. Man planerar att bygga nya brandstationer i Veikkola, Masaby och Sjundeå under 2026–2035.

Genom att utveckla brandstationsnätverket strävar området efter att säkerställa snabb och ändamålsenlig hjälp samt uppfylla kraven i aktionsberedskapsanvisningen som gäller aktionsberedskapstider. För att säkerställa aktionsberedskapen kan räddningsverket vid behov inrätta

brandstationer där det till en början finns en spetsenhet i stället för en räddningsenhet.

Brandstationernas skick har följts upp och underhållits regelbundet i samarbete med ägarna. Enligt områdets redogörelse behöver det befintliga brandstationsnätverket utvecklas ytterligare bland annat vad gäller skydd av lokaler, passerkontroll, lås samt övervakning och reservkraft.

Regionförvaltningsverkets bedömning av behovet, tillgången och utvecklingsbehovet

Enligt områdets redogörelse svarar man på de största bristerna i aktionsberedskapen genom att bygga nya brandstationer. Om de nya brandstationerna placeras och planeras på rätt sätt kan detta anses avhjälpa bristerna i aktionsberedskapen. Planerna bör dock innehålla förberedelser i form av alternativa planer inför eventuella förseningar i byggprojekten. Velfärdsområdets förbättringsåtgärder för det befintliga byggnadsbeståndets del i fråga om skydd och övervakning av fastigheter går i rätt riktning och bör främjas. De viktigaste brandstationsprojekten har beaktats och motiverats i investeringsplanerna.

2.13 Ledning av räddningsverksamheten

Räddningsverksamheten leds av en representant för räddningsmyndigheten och räddningsväsendets formation har alltid en ledare. I samverkanssituationer där flera myndigheter deltar i räddningsverksamheten fungerar en representant för räddningsmyndigheten som allmän ledare. För ledningen av räddningsverksamheten utarbetas nödvändiga planer där det fastställs vilket ledningssystem som risker och hot kräver vid situationer av olika omfattning och även långvariga situationer.

Informationen i velfärdsområdets redogörelse

Ledningssystemet för räddningsverksamheten består av gruppleddare, jourhavande brandmästare i jourområdena, en jourhavande chef, en lägescentral och räddningsverksamhetens ledningscentral.

En jourhavande brandmästare i Raseborgsområdet har tidvis saknats i styrkan på grund av resursbrist.

Ett behov som anges i servicenivåbeslutet är att utveckla räddningsverkets lägesbilsprodukt under perioden för servicenivåbeslutet. Det finns också behov av ett riksomfattande reservkommunikationssystem för ledningen.

Regionförvaltningsverkets bedömning av behovet, tillgången och utvecklingsbehovet

Utifrån redogörelsen är det inte möjligt att bedöma tillräckligheten i räddningsverksamhetens ledningskapacitet. Det har tidvis förekommit brister i beredskapen vad gäller jourhavande brandmästare. Inga andra särskilda brister är kända.

Ett utvecklingsbehov är att i fortsättningen ordna räddningsverksamhetens ledningskapacitet så att den motsvarar inrikesministeriets riksomfattande anvisningar och beaktar den inom samarbetsområdet överenskomna

ledningspraxisen samt ordnandet av det nationella och internationella bistånd som behövs inom räddningsverksamheten.

2.14 Tillsyn över att de uppgifter inom räddningsverksamheten som välfärdsområdena sköter i samverkan sköts på ett ändamålsenligt sätt.

Välfärdsområdet får producera de tjänster som hör till dess organiseringsansvar själv eller i samverkan med andra välfärdsområden eller enligt avtal upphandla dem av andra tjänsteproducenter. Även om välfärdsområdet upphandlar tjänsterna hos en annan tjänsteproducent, kvarstår ansvaret för att ordna tjänsterna och övervaka att de produceras på behörigt sätt hos välfärdsområdet.

Området har inte den ovan beskrivna uppgiften att övervaka ändamålsenligheten.

2.15 Handräckning av räddningsmyndigheten

Räddningsmyndigheten kan ge handräckning som är förenlig med dess ansvarsområde för utförandet av en uppgift som i lag föreskrivits för en statlig myndighet, välfärdsområdesmyndighet eller kommunal myndighet eller en inrättning.

Informationen i välfärdsområdets redogörelse

Området framför i sin redogörelse att statliga och kommunala myndigheter, inrättningar och affärsverk är skyldiga att under räddningsverkets ledning delta i planeringen av räddningsverksamheten och på begäran ge handräckning med stöd av räddningslagen. Dessutom kan räddningsmyndigheten i enlighet med räddningslagen ge handräckning som är förenlig med dess ansvarsområde. Dessa i lagen avsedda situationer har avtalats i samarbetspromemorior eller samarbetsavtal. Räddningsverket ger handräckning vid behov och på begäran av en annan myndighet. Som en del av handräckningen utvecklas myndighetssamarbetet i området.

Området lyfter fram de skillnader som förekommer mellan välfärdsområdena i faktureringspraxisen för handräckning.

Regionförvaltningsverkets bedömning av behovet, tillgången och utvecklingsbehovet

Handräckning ges i området enligt behov. Det finns inga kända särskilda brister eller utvecklingsbehov. Faktureringspraxisen i landet är inte enhetlig.

2.16 Kapacitet att lämna och ta emot internationellt bistånd

Räddningsväsendet deltar i upprätthållandet av den beredskap som krävs av räddningsväsendet för att lämna bistånd till utlandet och ta emot internationellt bistånd.

2.16.1 Kapacitet att lämna internationellt bistånd

Informationen i välfärdsområdets redogörelse

Enligt områdets redogörelse utbildar räddningsverket personalen genom internationella utbildningar. Personalen får stöd för att delta i internationella utbildningar och expertutbyten. Deltagandet i utbildningar och internationella expertutbyten är planerat och målinriktat. Räddningsverket bygger upp en gemensam kapacitet tillsammans med Nylands räddningsverk inför krävande situationer.

År 2024 har nödvändigt samarbete bedrivits med andra närliggande räddningsverk för att fullgöra skyldigheterna att ta emot internationellt bistånd och för att bygga upp en tillräcklig kapacitet. En HNS-anvisning för mottagande av bistånd har utarbetats i samverkan med HIKLU-räddningsverken.

Inga förändringar har skett i resursallokeringen inom verksamheten. Räddningsverket har förmåga att vid behov lämna internationellt kapacitetsbistånd utifrån prövning från fall till fall. År 2024 lämnade räddningsverket internationellt bistånd.

Området kommer i fortsättningen att utveckla helheten i samarbete med de räddningsverk som hör till samverkansområdet.

Regionförvaltningsverkets bedömning av behovet, tillgången och utvecklingsbehovet

Enligt regionförvaltningsverkets redogörelse har området beredskap att delta i lämnandet av internationellt räddningsbistånd tillsammans med andra räddningsverk. Området har i sin redogörelse lyft fram beredskapsaspekter och hur de behöver utvecklas. Området bör vara en aktiv aktör i områdessamarbetet, utarbetandet av planer och förankringen av verksamhetsmodeller.

2.16.2 Kapacitet att ta emot internationellt bistånd

Informationen i välfärdsområdets redogörelse

Området har enligt sin redogörelse samarbetat med andra räddningsverk för att utveckla kapaciteten. En gemensam HNS-anvisning har utarbetats i samarbete med de övriga räddningsverken i Hiklu-området. Målet är att fortsätta utvecklingen 2025, när Helsingfors övertar det nationella ansvaret för att samordna mottagandet av bistånd.

Regionförvaltningsverkets bedömning av behovet, tillgången och utvecklingsbehovet

Enligt regionförvaltningsverket har området förmåga att samarbeta med andra områden för att ta emot internationellt bistånd. I helheten finns dock fortfarande många utvecklingsbehov bland annat i fråga om fördelningen av olika aktörers ansvar och skyldigheter. Området uppmuntras att aktivt delta i dessa utvecklingsåtgärder tillsammans med de andra räddningsverken.

Regionförvaltningsverkets bedömning av behovet av, tillgången till och utvecklingsbehovet för räddningsväsendets uppgifter som ingår i räddningsverksamhetens tjänster:

Kraven på aktionsberedskapen i området har ökat under de senaste åren och utvecklingstrenden förväntas fortsätta även i framtiden. Det ökade servicebehovet och de befintliga bristerna i aktionsberedskapen skapar en situation som kan ses som oroväckande. Räddningsväsendets aktionsberedskap bör förbättras i takt med den regionala utvecklingen. Man svarar på de största bristerna i aktionsberedskapen genom att bygga nya brandstationer. Om de nya brandstationerna placeras och planeras på rätt sätt kan detta anses avhjälpa bristerna i aktionsberedskapen.

Kapaciteten för släckning av byggnadsbränder är i huvudsak tillräcklig och det finns inga kända särskilda brister.

Utvecklingen av brandstationsnätet och alternativa släckningsmetoder kan ses som åtgärder i rätt riktning för att förbättra den befintliga kapaciteten. Västra Nylands välfärdsområde bör dock utreda även andra möjliga alternativ som kan förbättra den kapacitet som byggnadsbränder förutsätter, eventuellt också genom samarbete med räddningsverk i intilliggande områden.

Enligt redogörelsen är kapaciteterna som krävs för att få släckvatten, hantera trafikmedelsbränder, hantera gräs- och skogsbränder, utföra vattenräddning och utföra räddning från hög höjd eller lågt belägna platser på en tillräcklig nivå.

Nivån för bekämpning av miljöskador som riskerna i området förutsätter bör utvecklas ytterligare, eftersom det i området finns för risk för fartygsoljeskador och fartygskemikalieolyckor.

Resurserna i fråga om personal som deltar i räddningsverksamheten motsvarade inte helt behovet 2024.

Utifrån redogörelsen är det oklart om räddningsverksamhetens ledningskapacitet är tillräcklig. Det har tidvis förekommit brister i beredskapen vad gäller jourhavande brandmästare.

Handräckning ges i området enligt behov.

Området har förmåga att samarbeta med andra regioner för att ge och ta emot internationellt bistånd. I helheten finns dock fortfarande många utvecklingsbehov bland annat i fråga om fördelningen av olika aktörers ansvar och skyldigheter.

3 Planer för räddningsverksamheten

Detta kapitel behandlar planer som räddningsverket ska göra upp enligt räddningslagen. Planerna är handlingar som stöder produktionen av de tjänster inom räddningsväsendet som bedömningen gäller. Regionförvaltningsverket bedömer utarbetandet och genomförandet av planerna utifrån välfärdsområdets redogörelse.

Räddningsverket ska enligt räddningslagen göra upp planer för den räddningsverksamhet och den ledning av räddningsverksamheten som olycksriskerna i välfärdsområdet kräver. Räddningsverken ska i samverkan och under ledning av de räddningsverk som ansvarar för samarbetet inom räddningsverksamheten göra upp planer för den ledning av räddningsverksamheten och det lämnande av bistånd som behövs inom samarbetsområdet för räddningsverksamheten.

Enligt redogörelsen har planerna för räddningsverksamheten i området utarbetats så att de motsvarar behoven i området och grundar sig på hot som förekommer i området och på en bedömning av eventuella risker som dessa medför i enlighet med inrikesministeriets förordning. En del av anvisningarna för räddningsverksamheten har utarbetats i samarbete med de övriga räddningsverken i Nyland.

3.1 Larmanvisningar

Räddningsverket ska i samarbete med de myndigheter som deltar i räddningsverksamheten och som ger handräckning samt Nödcentralsverket göra upp anvisningar om tillkallande av resurser som behövs för räddningsverksamheten. Larmanvisningen ska avfattas så att nödcentralen kan larma de närmaste ändamålsenliga enheterna oberoende av vilket välfärdsområde de är från.

Informationen i välfärdsområdets redogörelse

Enligt redogörelsen kräver larmanvisningarna en uppdatering. Redogörelsen innehåller inga andra närmare uppgifter om larmanvisningarna.

Regionförvaltningsverkets bedömning av behovet, tillgången och utvecklingsbehovet

Enligt regionförvaltningsverkets bedömning motsvarar larmanvisningarna i huvudsak kraven, men enligt området ska anvisningarna uppdateras. I samband med uppdateringen bör vid behov även faktorer gällande samarbetet och ledningscentralen i samverkansområdet beaktas.

3.2 Räddningsverkens planer för ömsesidigt bistånd

Räddningsverket ska vid behov bistå ett annat räddningsverk vid räddningsverksamhet och i samarbete göra upp behövliga samarbetsplaner för räddningsverken om biståndsberedskap och om begäran om och lämnande av bistånd. Räddningsverken ska vara beredda att i räddningsverksamhet bistå varandra inom samarbetsområdet och att vid behov också bistå ett

räddningsverk som hör till ett annat samarbetsområde för räddningsverksamheten.

Informationen i välfärdsområdets redogörelse

I områdets redogörelse ges inga närmare uppgifter om planerna för ömsesidigt bistånd.

Regionförvaltningsverkets bedömning av behovet, tillgången och utvecklingsbehovet

Planerna för ömsesidigt bistånd kan inte bedömas utifrån den tillgängliga informationen. Det finns inga kända betydande utvecklingsbehov. Området bör aktivt delta i samverkansavtalet som bereds med de övriga räddningsverken i samverkansområdet.

3.3 Samarbetsplaner

Räddningsverket ska göra upp planer för den räddningsverksamhet och den ledning av räddningsverksamheten som olycksriskerna i välfärdsområdet kräver. Statliga myndigheter, välfärdsområdesmyndigheter och kommunala myndigheter, inrättningar och affärsverk är skyldiga att under räddningsverkets ledning delta i planeringen av räddningsverksamheten och att vid olyckor och tillbud handla så att räddningsverksamheten kan skötas effektivt.

Informationen i välfärdsområdets redogörelse

Enligt områdets redogörelse ska samarbetsavtalet uppdateras så att det omfattar Södra samarbetsområdet. Inga andra närmare uppgifter har presenterats.

Regionförvaltningsverkets bedömning av behovet, tillgången och utvecklingsbehovet

För närvarande finns det inga betydande utvecklingsbehov i samarbetsplanerna. Området ska aktivt delta i den pågående beredningen av samverkansavtalet mellan räddningsverken i samverkansområdet.

3.4 Planer för den räddningsverksamhet och den ledning av räddningsverksamheten som olycksriskerna kräver

Räddningsverket ansvarar för utarbetandet av de planer för räddningsverksamheten och ledningen av räddningsverksamheten som olycksriskerna i välfärdsområdet kräver, inklusive släckvattenplanen.

Informationen i välfärdsområdets redogörelse

Enligt områdets redogörelse kräver kommunikationsanvisningen en uppdatering. I övrigt har inga uppgifter om räddningsverksamheten och de planer den leder presenterats.

Regionförvaltningsverkets bedömning av behovet, tillgången och utvecklingsbehovet

Områdets planer motsvarar i huvudsak behovet. Enligt områdets redogörelse kräver kommunikationsanvisningen en uppdatering.

3.5 Externa räddningsplaner för objekt som medför särskild risk

För en eventuell olycka ska räddningsverket göra upp en extern räddningsplan i samarbete med den berörda verksamhetsidkaren för områden där det enligt räddningslagen finns en kärnanläggning, en produktionsanläggning, en deponi för utvinningsavfall, en bangård eller ett hamnområde som används för transport av farliga ämnen. Räddningsverket och verksamhetsidkaren ska tillsammans se till att informationen om planen ges och ordna övningar för att säkerställa att räddningsplanen fungerar. Antalet objekt som förutsätter en extern räddningsplan varierar i de olika välfärdsområdena.

Informationen i välfärdsområdets redogörelse

Enligt områdets redogörelse ska utbildningen i externa räddningsplaner för objekt som medför särskild fara utökas t.ex. under brandmästarnas utbildningsdagar. Enligt redogörelsen krävs en verksamhetsmodell för att processen ska kunna skötas väl.

Övrig information

Enligt regionförvaltningsverkets tillsyn gällande externa räddningsplaner (UPS) finns det åtta UPS-objekt i området. Räddningsverket har haft utmaningar med att fullgöra skyldigheterna relaterade till dessa.

Kvaliteten på de externa räddningsplanerna varierar. Planerna grundar sig delvis på inrikesministeriets anvisning 2021:2, och uppdateringsarbetet med anvisningsenliga mallar fortsätter.

Testningen av planerna med hjälp av övningar har genomförts inom tidsfristerna. Många utvecklingsområden har observerats i övningarnas kvalitet och i övningsprocessen. År 2024 ordnades fyra övningar, av vilka endast en uppfyllde kraven för en UPS-övning i fråga om planering, genomförande och rapportering. I tre övningar förekom brister i planeringen, genomförandet och/eller rapporteringen. I en av övningarna förekom det stora brister, och bedömningen av övningen pågår fortfarande eftersom det saknas kompletteringar från räddningsverket.

Säkerhetsmeddelandena är uppdaterade på webbplatsen. Bekräftad information om distribution av meddelanden till allmänheten har inte erhållits.

Regionförvaltningsverkets bedömning av behovet, tillgången och utvecklingsbehovet

Enligt regionförvaltningsverkets bedömning finns det vissa brister relaterade till de externa räddningsplanerna för objekt som medför särskild fara i området. För att fullgöra skyldigheterna gällande externa räddningsplaner måste tillräckliga resurser och kompetens säkerställas och stärkas. Ett utvecklingsbehov är bland annat att uppdatera de externa räddningsplanerna enligt inrikesministeriets anvisning. Processen relaterad till externa räddningsplaner och i synnerhet kvaliteten på dokumenten bör utvecklas så att de uppfyller minimikraven i författningarna och så att även dokumenttillsyn i fortsättningen är möjlig.

Regionförvaltningsverket ser det av området nämnda behovet att skapa en intern verksamhetsmodell för att förbättra processen som en utvecklingsåtgärd i rätt riktning.

Regionförvaltningsverkets bedömning av behovet av, tillgången till och utvecklingsbehovet för räddningsväsendets planer:

Räddningsverkets larmanvisningar motsvarar i huvudsak kraven, men anvisningarna måste delvis uppdateras. I samband med uppdateringen bör vid behov även faktorer gällande samarbetet och ledningscentralen i samverkansområdet beaktas.

Planerna för ömsesidigt bistånd kan inte bedömas utifrån den tillgängliga informationen. Det finns inga kända betydande utvecklingsbehov. Området bör aktivt delta i samverkansavtalet som bereds med de övriga räddningsverken i samverkansområdet.

För närvarande finns det inga betydande utvecklingsbehov i samarbetsplanerna.

Planerna för den räddningsverksamhet som olycksriskerna i området förutsätter motsvarar i huvudsak behovet. Enligt områdets redogörelse kräver kommunikationsanvisningen en uppdatering.

Enligt regionförvaltningsverkets bedömning finns det vissa brister relaterade till de externa räddningsplanerna för objekt som medför särskild fara i området. För att fullgöra skyldigheterna gällande externa räddningsplaner måste tillräckliga resurser och kompetens säkerställas och stärkas. Ett utvecklingsbehov är bland annat att uppdatera de externa räddningsplanerna enligt inrikesministeriets anvisning. Processen relaterad till externa räddningsplaner och i synnerhet kvaliteten på dokumenten bör utvecklas så att de uppfyller minimikraven i författningarna och så att även dokumenttillsyn i fortsättningen är möjlig. Regionförvaltningsverket ser det av området nämnda behovet att skapa en intern verksamhetsmodell för att förbättra processen som en utvecklingsåtgärd i rätt riktning.

4 Frivilligarbete inom räddningsväsendet

Avtalsbrandkårer och andra organisationer och personer kan anlitas för att bistå räddningsväsendet i utbildnings-, rådgivnings- och upplysningsuppgifter och räddningsverksamhet. Velfärdsområdet beslutar i vilken omfattning det anlitar frivilliga för att producera räddningsverksamhetens tjänster.

Utöver avtalsbrandkårerna kan även andra aktörer, såsom sjöräddningsföreningars enheter, frivilliga räddningstjänsten, räddningsbranschens förbund, räddningshundar samt radioamatörer och andra organisationer och föreningar som grundar sig på frivilligverksamhet, anlitas för att bistå i räddningsväsendets uppgifter.

I detta kapitel utvärderas skötseln av uppgifter i anslutning till frivilligarbete inom räddningsväsendet, det uppgiftsspecifika behovet av och tillgången till tjänster samt behovet av att utveckla dem.

4.1 Anlitande av avtalspersonal, personal i bisyssla och frivilligarbete i produktionen av räddningsväsendets tjänster

Antalet räddningsuppdrag utförda av både ordinarie personal och deltids- och avtalspersonal inom räddningsverksamheten i Västra Nyland var 7 094 år 2024. Antalet räddningsuppdrag utförda enbart av deltids- och avtalspersonal var 1 608.

Informationen i velfärdsområdets redogörelse

Västra Nylands räddningsverk har ett avtal med 40 avtalsbrandkårer som deltar i utryckningar med vissa tids- och styrkemässiga krav (1+3 enheter, 8–20 minuter). Även om inga betydande förändringar har skett i verksamhetsmiljön har resursbristen bland den ordinarie personalen ökat behovet av avtalsbrandkårer.

År 2024 hörde sammanlagt 778 personer inom utryckningspersonalen till avtalsbrandkårer, varav 215 var rökdykare. Dessutom finns det i området två deltidsbrandkårer och en fabriksbrandkår vars utryckningsavdelningar omfattar cirka 50 personer. Avtalsbrandkårerna lyckades rycka ut med målstyrkan i över 80 procent av fallen och larmades 1 935 gånger under året. Sjöräddningsföreningarnas och Frivilliga räddningstjänstens (VAPEPA) resurser användes vid behov, särskilt vid olyckor i skärgården och ruinräddningsövningar.

Uppdateringen av avtalet med avtalsbrandkårerna har inletts och i arbetet deltar också representanter för brandkåristerna. På grund av den begynnande personalbristen utvecklas materielen så att enheterna kan inleda släcknings- och räddningsverksamhet utan rökdykningsförmåga. Räddningsverket stöder avtalsbrandkårerna bland annat i utbildningsarrangemang och testning av den fysiska funktionsförmågan, eftersom till exempel kraven på grundkurser har skärpts. Dessutom stärks samarbetet kring ruinhundsverksamheten genom ett samverkansavtal.

En riksomfattande jämförelse visar att avtalsbrandkårernas och den övriga frivilligverksamhetens roll varierar från område till område. I glesbefolkade områden har man övergått från brandkårsavtal till personliga avtal. Rekryteringen och utbildningsvägarna inom avtalsbrandkårerna utvecklas på riksnivå, och de spelar en central roll i genomförandet av räddningsverksamheten särskilt utanför de stora städerna. I många områden är de nuvarande brandkårsavtalen gamla, en del ingicks för cirka 20 år sedan.

Övrig information

Västra Nylands räddningsverk samarbetar med och stöds av 40 avtalsbrandkårer. Under den föregående servicenivåbeslutsperioden har det sammanlagda antalet anställda varierat mellan 900 och 1 100 personer. Enligt servicenivåbeslutet har räddningsverket deltidspersonal vid brandstationerna i Tenala och Hangö. Dessutom har försvarsmakten två militärbrandkårer i området, och räddningsverket har ett samverkansavtal med försvarsmakten. Inom området finns en fabriksbrandkår i Kirknäs i Lojo. Vid behov används den frivilliga räddningstjänsten (VAPEPA) som hjälp i räddningsväsendets tjänsteproduktion.

Regionförvaltningsverkets bedömning av behovet, tillgången och utvecklingsbehovet

Enligt regionförvaltningsverkets bedömning spelar avtalsbrandkårerna en viktig roll i räddningsverkets tjänsteproduktion i Västra Nyland, i synnerhet på mindre orter. Räddningsverket har börjat reagera på den minskade rökdykningsförmågan genom att utbilda avtalsbrandkårister i kompletterande släckningsmetoder.

4.2 Främjande av personal i bisyssla, avtalsbrandkårernas personal och frivilligarbete inom räddningsväsendet

Räddningsväsendets myndigheter ska i mån av möjlighet främja verksamhetsförutsättningarna för frivilliga organisationer som anlitas i räddningsväsendets uppgifter. Främjandet av de frivilliga organisationernas verksamhetsförutsättningar omfattar ekonomiskt stöd, utbildningsstöd eller annat samarbete med de frivilliga organisationerna. Åtgärderna ska synas som mål och åtgärder som antecknats bland annat i räddningsverkens verksamhetsplaner.

Informationen i välfärdsområdets redogörelse

Frivilligverksamheten har stärkts i enlighet med samverkansplanen: ny materiel har anskaffats för deltidsbrandkårer och en ny station har inrättats, juniorverksamhet har inletts i Tenala och i Hangö har man utbildat personal i användningen av specialmateriel. FBK-verksamheten utvecklas genom avtalsgranskning och systematisk förnyelse av materielen. För FBK-cheferna ordnas utbildningskvällar och FBK-INFO-evenemang flera gånger om året samt samarbetsmöten där man behandlar aktuella frågor och erbjuder tjänstemännen stöd.

Tyngdpunkten i utvecklingen av tjänsterna ligger på att stärka oljebekämpningssamarbetet med VAPEPA samt öka avtalsbrandkårsverksamhetens meningsfullhet genom utbildning och materiel. Arbetet med att uppdatera avtalen har inletts och även representanter för avtalsbrandkårerna deltar.

I samband med en jämförelse mellan områden lyfter välfärdsområdet fram att ordnandet av avtalsbrandkårsverksamheten varierar i landet: speciellt i glesbefolkade områden i Östra Finland har man övergått till personliga avtal. Rekryteringen och utbildningsvägarna utvecklas på olika håll i Finland och avtalsbrandkårerna har en viktig ställning i räddningsverksamheten utanför de stora städerna.

Övrig information

Enligt servicenivåbeslutet har målen och åtgärderna för att främja verksamheten för deltidsanställda, avtalsbrandkårister och frivilliga fastställts i samverkansplanen. Under innevarande servicenivåbeslutsperiod är målet att utarbeta en samverkanspromemoria med den frivilliga räddningstjänsten (VAPEPA). Ett utvecklingsmål i området är att understödja avtalsbrandkårsverksamheten med materiel och utbildning.

Regionförvaltningsverkets bedömning av behovet, tillgången och utvecklingsbehovet

Främjandet av frivilligverksamheten inom räddningsväsendet har identifierats i servicenivåbeslutet och i den årliga redogörelsen. Frivilligverksamheten understöds med utbildning och materiel.

4.3 Hälsoundersökningar för dem som hör till avtalsbrandkårer och andra motsvarande sammanslutningar

För rökdykare och andra personer som utför motsvarande tungt arbete ska det, när de hör till avtalsbrandkårer och andra sammanslutningar som ingått avtal, ordnas sådana hälsoundersökningar som motsvarar de undersökningar som föreskrivs i lagen om företagshälsovård och andra förebyggande tjänster när dessa personer inte har rätt till företagshälsovård på grund av anställningsförhållande. Med förebyggande tjänster och hälsoundersökningar avses att förebygga och bekämpa hälsorisker och sanitära olägenheter som följer av arbete som hör till räddningsverksamheten och av arbetsförhållandena samt att skydda och främja personernas säkerhet, arbetsförmåga och hälsa.

Informationen i välfärdsområdets redogörelse

Under 2024 skedde inga förändringar i verksamhetsmiljön och servicebehovet som skulle ha påverkat genomförandet av hälsoundersökningar för medlemmar i avtalsbrandkårer eller andra motsvarande sammanslutningar.

Hälsoundersökningar för rökdykare har avtalats i avtal mellan räddningsverket och brandkårerna som kommer att förnyas under de närmaste åren. Dessa undersökningar har genomförts i enlighet med inrikesministeriets anvisningar och deras giltighet övervakas årligen. Vad gäller icke rökdykande medlemmar har sökande till kursen genomgått hälsoundersökningar i enlighet med

Räddningsinstitutets läroplan och ministeriets anvisningar. För övriga medlemmar på utryckningsavdelningen har ett utlåtande begärts av företagshälsovårdens tjänsteleverantör gällande behovet av hälsoundersökningar och hur ofta de ska ordnas. Huruvida undersökningar kan inledas på bredare front beror på förnyandet av brandkårsavtalen och de ekonomiska resurserna. Hälsoundersökningarna produceras av en privat tjänsteleverantör.

Ett utvecklingsbehov är att inleda hälsoundersökningsverksamhet även för aktiva, icke rökdykande medlemmar på utryckningsavdelningen. Detta grundar sig på inrikesministeriets anvisningar om räddningsväsendets dyknings- och ytbärgningsverksamhet samt på ett utlåtande från företagshälsovården. De nya brandkårsavtalen bör innehålla en närmare beskrivning av hur de förebyggande företagshälsovårdstjänsterna ska ordnas. Avsikten är att genom ett pilotförsök som inkluderar tre avtalsbrandkårer testa hur hälsoundersökningarna fungerar när avtalen har förnyats och ekonomin möjliggör den tilläggsfinansiering på 30–50 procent som hälsoundersökningarna kräver.

I samband med en jämförelse av situationen med andra lyfter välfärdsområdet fram att hälsoundersökningarna för frivilliga 2023 enligt regionförvaltningsverkets riksomfattande expertbedömning inte var heltäckande, särskilt vad gäller icke rökdykande medlemmar och andra som deltog i räddningsverksamheten. De förebyggande tjänsterna riktar sig i huvudsak till rökdykare, vilket begränsar en övergripande bedömning av hälsotillståndet hos andra aktörer. Situationen i Västra Nylands välfärdsområde är i detta avseende likadan som i de övriga välfärdsområdena.

Övrig information

I servicenivåbeslutet lyfter området fram att ordnandet av hälsoundersökningar kommer att hållas på den lagstadgade nivån och att några utvecklingsbehov inte har identifierats.

Regionförvaltningsverkets bedömning av behovet, tillgången och utvecklingsbehovet

Till skillnad från situationen som beskrivs i servicenivåbeslutet har välfärdsområdet gått i rätt riktning genom att börja utveckla ordnandet av hälsoundersökningar för alla personer som deltar i räddningsverksamheten. Detta främjas i form av ett försök med hjälp av pilotavtalsbrandkårer.

4.4 Utbildning av personal i bisyssla och avtalspersonal

Av personer i bisyssla och de personer som hör till avtalsbrandkårer eller till andra sammanslutningar som ingått avtal krävs utbildning i enlighet med Räddningsinstitutets läroplan för deltagande i räddningsverksamheten.

Informationen i välfärdsområdets redogörelse

År 2024 försvårades ordnandet av utbildning för avtalsbrandkårer av det något skärpta ekonomiska läget, vilket ledde till nedskärningar i utbildningsanslagen. Dessutom gjorde Räddningsinstitutets skärpta krav och det ökade antalet prestationer på grundkurserna att viljan att delta minskade något. Enligt lagen

har personal i bisyssla samt medlemmar i avtalsbrandkårer och andra avtalssammanslutningar utbildningsskyldighet. Räddningsverket ordnade och finansierade avtalsbrandkårernas grundutbildning i samarbete med lokala räddningsförbund, som också ansvarade för fortbildningar och specialutbildningar. Antalet utbildningar motsvarade antalet deltagare och deras behov, och kompetensen följdes upp genom utbildningsinspektioner och tester.

Utbildningsverksamheten utvecklades i samarbete med FBK i enlighet med anvisningarna för dykning och ytbärgning. Samarbetsgrupper inrättades för att planera utbildningarna, och förnyandet av HAKA-systemet gjorde det möjligt att planera, följa upp och utvärdera övningarna. Dessutom ordnades så kallade "husbränningar" när det fanns byggnader att riva. Räddningsverket strävar även i fortsättningen efter att främja avtalsbrandkårernas kompetens i enlighet med Räddningsinstitutets utbildningsplan samt att fastställa kapacitetskraven för avtalsbrandkårerna. Samarbetet med VAPEPA utvecklas med hjälp av en samverkanspromemoria som omfattar frivilliga aktörer och organisationer som deltar i oljebekämpning.

När välfärdsområdet jämför sin verksamhet med andra lyfter det fram att främjandet av frivilligverksamheten varierar i landet beroende på hur verksamheten har organiserats i olika områden. Enligt redogörelser från välfärdsområdena i huvudstadsregionen har avtalsbrandkårernas utvecklingsbehov knappt alls behandlats i utvecklingsprogrammen. Helsingfors har dock inlett en kartläggning av avtalsbrandkårernas verksamhet och behov och tänker vidta åtgärder utifrån utredningarna. I de flesta områden fungerar samarbetet mellan räddningsverket och avtalsbrandkårerna via samverkansgrupper eller delegationer.

Övrig information

Enligt servicenivåbeslutet har området som behov att erbjuda avtalsbrandkårerna grund-, tilläggs- och kompletteringsutbildning enligt Räddningsinstitutets läroplan. Området har som behov att granska den utbildning som erbjuds avtalsbrandkårerna i sin helhet.

Regionförvaltningsverkets bedömning av behovet, tillgången och utvecklingsbehovet

Behovet av utbildning för personal i bisyssla och avtalspersonal har identifierats i servicenivåbeslutet och den årliga redogörelsen. Tillgången till utbildning har minskat i och med nedskärningen av utbildningsanslagen. Ett utvecklingsbehov är att granska den utbildning som ordnas för avtalsbrandkårister i sin helhet i enlighet med räddningsverkets behov och mål.

Regionförvaltningsverkets bedömning av behovet av, tillgången till och utvecklingsbehovet för frivilligverksamhet inom räddningsväsendet:

Enligt regionförvaltningsverkets bedömning spelar avtalsbrandkårerna en viktig roll i räddningsverkets tjänsteproduktion i Västra Nyland, i synnerhet på mindre orter. Räddningsverket har börjat reagera på den minskade rökdykningsförmågan genom att utbilda avtalsbrandkårister i kompletterande släckningsmetoder.

Räddningsväsendets uppgift att främja frivilligverksamheten har identifierats i servicenivåbeslutet och i den årliga utredningen. Frivilligverksamheten understöds med utbildning och materiel.

Välfärdsområdet har gått i rätt riktning genom att börja utveckla ordnandet av hälsoundersökningar för alla personer som deltar i räddningsverksamheten. Detta främjas i form av ett försök med hjälp av pilotavtalsbrandkårer.

Behovet av utbildning för personal i bisyssla och avtalspersonal har identifierats i servicenivåbeslutet och den årliga redogörelsen. Tillgången till utbildning har minskat i och med nedskärningen av utbildningsanslagen. Ett utvecklingsbehov är att granska den utbildning som ordnas för avtalsbrandkårister i sin helhet i enlighet med räddningsverkets behov och mål.

5 Befolkningsskyddstjänster

Räddningsväsendets myndigheter ska enligt räddningslagen med tillräckliga planer och förberedelser förbereda sig på att sköta befolkningsskyddsuppgifter som hör till deras verksamhetsområde. Befolkningsskyddstjänster är bland annat

- planering av befolkningsskyddsberedskapen
- samordning av planerna för befolkningsskyddsuppgifter som räddningsväsendets myndigheter ansvarar för
- fastställande av välfärdsområdets befolkningsskyddsorganisation
- reservering av personal som behövs för befolkningsskyddsuppgifter
- utbildning av befolkningsskyddets lednings- och specialpersonal
- ordnande av ledningslokaler och andra förutsättningar för räddningsverksamheten under undantagsförhållanden
- samarbete med kommunerna.

Syftet med detta kapitel är att bedöma det uppgiftsspecifika behovet av och tillgången till befolkningsskyddstjänster samt behovet av att utveckla tjänsterna.

5.1 Planering av kapaciteten för befolkningsskyddsberedskap

Räddningsväsendets myndighet i välfärdsområdet sörjer för utarbetandet och uppdateringen av de planer som befolkningsskyddsberedskapen förutsätter och för de resurser som behövs för skötseln av uppgifterna.

Informationen i välfärdsområdets redogörelse

Tillräckliga personalresurser fanns inte att tillgå och introduktionen i de befolkningsskyddsrelaterade planerna genomfördes därför inte i enlighet med målen.

Planerna för kontinuitetshantering och evakuering har dock uppdaterats. Dessutom har en plan för utveckling av systemen för befolkningsskyddslarm utarbetats för de kommande åren. Välfärdsområdets offentliga beredskapsplan har färdigställts och evakueringsplanerna har samordnats med kommunerna.

Räddningsväsendets riskbedömning för krigstida hot bereddes under 2024 i ett gemensamt projekt för räddningsverken i Nyland som finansierades av Brandskyddsfonden.

Man har utvecklat den avtalsbaserade beredskapen genom att identifiera både avtalsparter och krav på upphandlingar som är kritiska med tanke på beredskapen. Beredskapskraven har beaktats i de genomförda upphandlingarna.

Minimikraven i anslutning till planerna kan uppfyllas med nuvarande personalresurser, men introduktionen och utvecklingen sker inte i enlighet med målen.

Regionförvaltningsverkets bedömning av behovet, tillgången och utvecklingsbehovet

Enligt utredningen har det skett framsteg i befolkningsskyddsberedskapen och planeringen av den under 2024, men utfallet är ännu inte på målnivå. Servicenivåbeslutet har följts vid utarbetandet och uppdateringen av planerna.

Bristen på personalresurser utgör ett hot mot introduktionen i planerna och genomförandet av utvecklingsåtgärderna.

5.2 Samordning av planerna för befolkningsskyddsuppgifter som räddningsväsendets myndigheter ansvarar för

Räddningsväsendets myndighet i välfärdsområdet sörjer för samordningen av verksamheten och planerna med beaktande av samverkansbehoven och samverkansavtalen.

Informationen i välfärdsområdets redogörelse

Det fanns inte personalresurser tillgängliga enligt planen. Beredningen av en samarbetsgrupp för befolkningsskydd enligt förordningen inleddes 2024.

Planeringen av befolkningsskyddet har intensifierats med intilliggande räddningsverk, kommuner i området och viktiga övriga myndigheter.

Ett utvecklingsbehov som nämnts är att samordna planeringen av befolkningsskyddet inom välfärdsområdet.

Samordningen av planerna görs systematiskt i evakueringsplaneringen och bedömningen av krigstida hot.

Regionförvaltningsverkets bedömning av behovet, tillgången och utvecklingsbehovet

På basis av redogörelsen har man identifierat behoven av att samordna planerna som gäller befolkningsskyddet, och framsteg har skett under 2024. Utfallet är dock ännu inte på målnivå. Uppdateringen av samarbetspromemorior och samverkansavtal har antecknats i servicenivåbeslutet, men situationen gällande dessa nämndes inte i redogörelsen.

Bristen på personalresurser utgör ett hot mot en tillräcklig samordning av planerna.

5.3 Fastställande av välfärdsområdets befolkningsskyddsorganisation

Räddningsväsendets myndighet i välfärdsområdet sörjer för utarbetandet och uppdateringen av planerna för befolkningsskyddsorganisationens personal (personal i huvud- och bisyssla samt avtalsbrandkårernas personal), material och lokaler.

Informationen i välfärdsområdets redogörelse

Fastställandet av befolkningsskyddsuppdrag är uppdaterad. Planeringsgrunderna för en tillräcklig organisation grundar sig på en bedömning av krigstida hot. Befolkningsskyddsorganisationen planerades 2024 och arbetet fortsätter under 2025. De planerade resurserna var inte tillgängliga under 2024.

Regionförvaltningsverkets bedömning av behovet, tillgången och utvecklingsbehovet

Enligt redogörelsen finns det brister i fastställandet av befolkningsskyddsorganisationen. De planerade utvecklingsåtgärderna är

nödvändiga. Målet i servicenivåbeslutet att uppdatera planen för befolkningsskyddsorganisationen är på väg att uppnås.

5.4 Reservering av personal, materiel och lokaler som behövs för befolkningsskyddsuppgifter

Räddningsväsendets myndigheter i välfärdsområdet ansvarar för principerna för reservering av personal och lokaler för befolkningsskyddsorganisationen och tidsintervallet för uppdateringen. Den innehåller en uppdaterad VAP-reservering för personal i huvudsyssla och bisyssla samt avtalsbrandkårernas personal samt reservering av egna lokaler och eventuella tillfälliga skyddsrum.

Informationen i välfärdsområdets redogörelse

Reserveringarna av personal och materiel har uppdaterats, men behandlingstiderna för begäran om reservering har förlängts avsevärt. Västra Nylands räddningsverk har säkerställt användningen av lokalerna inom sitt eget område i befolkningsskyddssituationer i samarbetet. År 2024 inleddes åtgärder gällande reservering av specialmateriel och arbetet är avsett att fortsätta under 2025.

Området har identifierat utvecklingsbehov bland annat gällande lokalbokningssystemet.

Regionförvaltningsverkets bedömning av behovet, tillgången och utvecklingsbehovet

Enligt redogörelsen är reserveringen av personal, materiel och lokaler för befolkningsskyddsuppgifter på en tillräcklig nivå och motsvarar servicenivåbeslutet.

Utvecklingsåtgärden gällande lokalbokningssystemet är motiverad, men ingen riksomfattande lösning har föreslagits för att genomföra den.

5.5 Utbildning av befolkningsskyddets lednings- och specialpersonal

Lednings- och specialpersonalen inom befolkningsskyddet ska ha tillräcklig kompetens för att sköta de befolkningsskyddsuppgifter som räddningsväsendets myndigheter ansvarar för. Fastställandet av utbildning, introduktion och upprätthållande av kunnskap som krävs för kompetensen och de åtgärder som planerats på basis av detta bildar utbildningsprogrammet för befolkningsskydd.

Informationen i välfärdsområdets redogörelse

Västra Nylands räddningsverk har identifierat utbildningsbehovet inom befolkningsskyddet på olika nivåer i organisationen. Bristfälliga resurser gör det svårt att genomföra utbildningen. Räddningsverket har utarbetat ett eget utbildningspaket för befolkningsskyddsuppdrag för både ordinarie personal och avtalspersonal samt för separat fastställda reservuppdrag under störningssituationer och undantagsförhållanden. Utbildningspaketen utvecklas så att de motsvarar de nya kraven. Räddningsverkets personal har också deltagit i utbildning som erbjudits av Räddningsinstitutet.

Regionförvaltningsverkets bedömning av behovet, tillgången och utvecklingsbehovet

Enligt redogörelsen har man identifierat behovet av befolkningsskyddsrelaterad utbildning för lednings- och specialpersonal enligt det som antecknats i servicenivåbeslutet, och framsteg har skett under 2024. Utfallet är dock ännu inte på målnivå. Deltagande i räddningsinstitutets befolkningsskyddsutbildning har antecknats i servicenivåbeslutet. Detta mål har uppnåtts.

Bristen på personalresurser utgör ett hot mot ordnandet av tillräcklig utbildning.

5.6 Ordnande av ledningslokaler och andra förutsättningar för räddningsverksamheten under undantagsförhållanden

Förutsättningarna för ledningen av räddningsväsendets myndigheter under undantagsförhållanden ska säkerställas. Detta omfattar

- en plan för ledning under undantagsförhållanden, inklusive uppdatering av planen och introduktion i planen
- fastställande av lokaler, tillfälliga lokaler och skyddsrum, som behövs för lednings- och kommunikationsfunktionerna samt avtal om lokalernas underhåll
- fastställande av de datasystem och reservsystem för dem som behövs i lednings- och kommunikationsfunktionerna samt avtal för underhållet av systemen.

Informationen i välfärdsområdets redogörelse

Uppgifterna i detta kapitel har överförts till en separat sekretessbelagd bilaga med stöd av 24 § 1 mom. 8 punkten i offentlighetslagen (621/1999).

Regionförvaltningsverkets bedömning av behovet, tillgången och utvecklingsbehovet

Uppgifterna i detta kapitel har överförts till en separat sekretessbelagd bilaga med stöd av 24 § 1 mom. 8 punkten i offentlighetslagen (621/1999).

5.7 Beredskapssamarbete med kommunerna

I beredskapen för befolkningsskydd samarbetar man med kommunerna. Samarbetet omfattar samverkansstrukturer, verksamhetsmodeller och det informationsflöde som samarbetet förutsätter. Övrigt samarbete i anslutning till beredskapen är till exempel stöd för kommunernas beredskapsplanering.

Informationen i välfärdsområdets redogörelse

Området har samverkat med kommunerna med det specifika syftet att samordna planerna. En i förordningen avsedd samarbetsgrupp för befolkningsskydd är under beredning och tillsätts under 2025.

Regionförvaltningsverkets bedömning av behovet, tillgången och utvecklingsbehovet

Av redogörelsen framgår inte om räddningsverket utöver sina egna författningsbaserade samordningsuppgifter har samarbetat med kommunerna på

annat sätt. I servicenivåbeslutet har inte antecknats att räddningsverket stöder kommunernas beredskap på basis av ett särskilt avtal.

Regionförvaltningsverkets bedömning av behovet av, tillgången till och utvecklingsbehovet för räddningsväsendets uppgifter som ingår i befolkningsskyddstjänster:

Beredskapsuppgifterna inom befolkningsskyddet och utvecklingsbehoven gällande dessa har till största del identifierats. Utvecklingsåtgärder har vidtagits, men reparationsskulder finns fortfarande.

Området har identifierat de viktigaste bristerna i ledningslokalerna. För att korrigera de identifierade bristerna och bygga upp kapaciteterna krävs att åtgärder och mål antecknas i servicenivåbeslutet samt att byggnads- och utvecklingsprojekt inkluderas i välfärdsområdets investeringsplan.

I redogörelsen lyfts flera gånger fram att de personalresurser som allokerats för befolkningsskyddsberedskapen är otillräckliga. För att

6 Kvaliteten på räddningsväsendets tjänster och behovet av att utveckla dem

6.1 Uppnåendet av de riksomfattande mål som statsrådet fastställt för organiseringen av ett högklassigt räddningsväsende i välfärdsområdet

6.1.1 Mål 1: En likvärdig och högkvalitativ servicenivå inom räddningsväsendet tillgodoses både regionalt och på riksnivå

Informationen i välfärdsområdets redogörelse

Välfärdsområdets strategiska riktlinje är att främja invånarnas välfärd och säkerhet. I servicestrategin betonas att tjänsterna ska motsvara behoven hos en föränderlig och mångformig befolkning samt att de finsk- och svenskspråkiga tjänsterna ska tryggas. Hoten och riskerna i verksamhetsmiljön bedöms bland annat utifrån PRONTO-databasen och Nylands regionala riskbedömning.

Särskilt objekt där det förekommer risk för storolyckor och andra riskobjekt har identifierats och lokaliserats inför planeringen av räddningsverksamheten. Servicenätet har planerats så att det når alla invånare i området. Bedömningen av risker har beaktats bättre i förebyggandet av olyckor, och utvecklingen av egenkontroll och rapportering har förbättrat bedömningen av tjänsternas kvalitet under 2024.

6.1.2 Mål 2: Räddningsväsendet förfogar över tillräckliga personresurser samt en kompetent och välmående personal

Informationen i välfärdsområdets redogörelse

Välfärdsområdets mål är att skapa en välmående och attraktiv arbetsgemenskap. I personalstrategin betonas tillgången på arbetskraft, arbetshälsa, kompetensutveckling och förbättring av ledningen. I räddningsverkets strategi betonas tillräckliga personalresurser och bevarandet av räddarutbildningen i området. Resursplaneringen har effektiviserats med hjälp av en ny resursbyrå, och i framtiden strävar man efter att utnyttja analys i prognostiseringen. Arbetsgivarbilden har stärkts via rekryteringsevenemang och sociala medier. Avtalsbrandkårsverksamheten och ungdomsverksamheten har understötts. Säkerställande av kompetensen baserar sig på utbildningar, övningar och en elektronisk inlärningsmiljö, och samarbete bedrivs regionalt med andra räddningsverk. Arbetshälsan och arbetssäkerheten följs upp via en arbetarskyddsorganisation och ett arbetsmiljöteam. Man har satsat på chefsarbetet och ledningen genom utbildningar och precisering av strukturerna.

6.1.3 Mål 3: Räddningsväsendets förebyggande av olyckor är riskbaserat, likvärdigt och effektivt

Informationen i välfärdsområdets redogörelse

Att förebyggandet av olyckor inom räddningsväsendet ska vara riskbaserat har inte betonats i välfärdsområdets strategi, men Västra Nylands räddningsverk

utvecklar detta aktivt i Nylands gemensamma projekt (2024–2026). Olycksförebyggande åtgärder, såsom deltagande i planeringen av byggande, säkerhetskommunikation och utbildningar, riktas på basis av riskanalysen. Brandsäkerheten i bostadshus förbättras till exempel genom utbildningar i primärläckning, rådgivning och självutvärderingsblanketter. Boendesäkerheten för äldre är en särskild källa till oro på grund av dödsfall i samband med bränder. I fortsättningen är syftet att intensifiera samarbetet med organisationer och frivilliga samt utveckla kommunikationen till personer med ett främmande språk som modersmål.

6.1.4 Mål 4: Räddningsväsendet förmår att omedelbart reagera på ett planerligt sätt i alla säkerhetssituationer, och det är en närservice på säkerhetsområdet även framöver

Informationen i välfärdsområdets redogörelse

Välfärdsområdet har i sin redogörelse antecknat informationen om målet som sekretessbelagd. För att uppnå målet har området utarbetat en gemensam lägesbild tillsammans med centrala samarbetsmyndigheter och bedriver gemensam övnings- och tillsynsverksamhet. I områdets plan för servicenätet har lokalbehoven relaterade till detta mål beaktats.

6.1.5 Mål 5: Räddningsväsendets regionala och riksomfattande beredskap gör det möjligt att skydda befolkningen under alla omständigheter

Informationen i välfärdsområdets redogörelse

Välfärdsområdet har i sin redogörelse antecknat informationen om målet som sekretessbelagd. Räddningsverket har strävat efter att främja utvecklingsbehoven under temat i enlighet med servicenivåbeslutet. Arbetet omfattar mycket uppdatering och precisering av planerna. Man har också strävat efter att beakta utbildningsbehoven mer omfattande än tidigare. Området konstaterar att framsteg har gjorts inom alla delområden jämfört med slutsatserna i föregående års expertbedömning.

6.1.6 Mål 6: Räddningsväsendet har aktiv och planmässig internationell verksamhet som anknyter till dess nationella strukturer

Informationen i välfärdsområdets redogörelse

År 2024 donerade räddningsverket materiel till det ukrainska räddningsväsendet och gav personalen möjlighet till internationell utbildning, såsom HNS-kursen. Inom ramen för HIKLU-samarbetet deltog området i utvecklingen av räddningsväsendet och upprätthöll beredskapen att ta emot internationellt bistånd. Anvisningarna och utbildningen i HNS-verksamhetsmodellen grundar sig på Egentliga Finlands modell, men en mer omfattande utbildning av personalen har inte genomförts. I och med det kommande Södra Ledningscentret har HNS-samarbetet utvecklats, men den internationella verksamheten syns inte i välfärdsområdets strategi eller servicenivåbeslut. Det viktigaste av räddningsverkets egna utvecklingsprojekt är att utnyttja information och

lärdomar från brandutredningar både i räddningsverksamheten och i förebyggandet av olyckor.

6.1.7 Mål 7: Nationell planering, genomförande och utveckling av räddningsväsendets tjänster bygger på informationsledning och samordnad informationshantering

Informationen i välfärdsområdets redogörelse

Västra Nylands välfärdsområde strävar efter att grunda sin verksamhet på kunskap och följer aktivt upp hur målen framskrider. En omfattande Tahti-rapportering och en ledningsmodell för tjänsteproduktionen används för att följa upp viktiga nyckeltal och utveckla tjänsterna. Den kunskapsbaserade ledningen har också utvecklats till ett betydligt stöd för räddningsväsendet, men de riksomfattande lösningarna för kunskapsbaserad ledning framskrider för långsamt och kan försämma informationens integritet. En enhetlig informationshanteringsmodell för räddningsväsendet skulle kräva en nationell referensarkitektur som inte är tillgänglig. Dessutom har räddningsverket egen IT-kompetens, och systemexperterna har myndighetsställning och rätt att behandla i räddningslagen avsedd information.

Västra Nylands räddningsverk övergick i huvudsak från Esbo stads datasystem till TUVE-miljön i enlighet med skyldigheterna i säkerhetsnätslagen och de nationella rekommendationerna. I praktiken har nationella lösningar, såsom enkel inloggning, inte genomförts som planerat och den anställda behöver fortfarande dubbla identiteter. TUVE erbjuder en stark informationssäkerhet och är kostnadseffektiv om man kan agera endast i en miljö, men överlappande licenser höjer kostnaderna. TUVE-miljön lämpar sig särskilt för operativa funktioner, men förvaltningen och stödfunktionerna skulle kunna utnyttja välfärdsområdets IT-miljö bättre, till exempel vad gäller digitala ärenden och AI-lösningar. Beslutet om den framtida inriktningen är ännu öppet och beror bland annat på hur eTUVE-arbetsstationen fungerar och på tidtabellen för de nationella lösningarna.

6.1.8 Mål 8: Investeringar i räddningsväsendet stärker serviceproduktionens effektivitet

Informationen i välfärdsområdets redogörelse

Upphandlings- och produktionsstrategin för Västra Nylands välfärdsområde betonar beaktandet av kvalitet, effektivitet, risker och organiseringsansvar vid sidan av kostnaderna. Genomförandet av investeringarna har försvårats av ett sent beviljande av fullmakt att uppta lån och av det negativa årsbidraget för 2024, och därför fick man ingen fullmakt att uppta lån för 2025. På grund av detta inskränktes investeringsplanen till att gälla endast projekt som överförts från tidigare år. Den uppdaterade planen på 391,6 miljoner euro förkastades vid ministerierna på grund av en tolkningsändring av överföringen av fullmakten att uppta lån.

I räddningsväsendets investeringsplanering betonas behov som grundar sig på riskanalyser, men att bedöma effektiviteten är utmanande, särskilt i beredskapsrelaterade projekt. I planeringen balanseras kortsiktiga och

långsiktiga mål samt ekonomiska och icke-ekonomiska faktorer. Riskerna för olyckor och störningssituationer till havs har ökat, vilket framhäver betydelsen av kontinuitetshantering och störningstålighet. Den gemensamma riskanalysen för räddningsverken i Nyland stöder identifieringen av regionala kapaciteter och gör det möjligt att fördela investeringskostnaderna i det framtida samarbetet.

6.1.9 Mål 9: Räddningsväsendet har tydliga mekanismer för administration och styrning

Informationen i välfärdsområdets redogörelse

En utmaning vad gäller mekanismerna för administration och styrning är att samordna kraven på välfärdsområdenas politiska beslutsfattande och statsförvaltningens tidtabeller. Räddningsväsendets styrning är tudelad, eftersom den ekonomiska styrningen och de strategiska och lagstiftningsmässiga kraven inte är helt i linje med varandra. Även om välfärdsområdets interna styrning är tydlig, orsakar den pågående etableringen av organisationen oklarheter särskilt i fråga om vilka styrnings- och stödfunktioner som sköts centraliserat och vilka som sköts i enskilda serviceområden. Detta gäller särskilt ekonomi- och personalprocesserna.

6.2 Uppnående av de rekommendationer som man kommit överens om i förhandlingarna mellan inrikesministeriet och välfärdsområdet inom välfärdsområdet

Inrikesministeriet har ställt upp följande mål för 2023–2026:

1. Området ska fortsätta med att reformera verksamheten.
2. Antalet olyckor ska effektivt minskas och antalet bränder ska halveras före utgången av 2030. Välfärdsområdena ska i arbetet med att förebygga olyckor ägna uppmärksamhet åt att stärka kvaliteten och effektiviteten.
3. Välfärdsområdena ska förbättra sin aktionsberedskap i området till en nivå som motsvarar riskerna i verksamhetsmiljön
4. Välfärdsområdenas räddningsväsenden ska säkerställa att resurserna och kompetensen för befolkningsskyddsberedskap är tillräckliga och används för att uppfylla lagstadgade uppgifter.
5. Välfärdsområdena ska fästa särskild vikt vid arbetshälsan och arbetssäkerheten inom räddningsbranschen.

6.2.1 Området ska fortsätta med att reformera verksamheten

Informationen i välfärdsområdets redogörelse

Inom förebyggandet av olyckor har man inlett ett samarbete mellan räddningsväsendet och social- och hälsovårdsväsendet, och samarbetet intensifieras 2025 i och med sammanslagningen av boendeserviceenheten. Boendesäkerheten för äldre är en central källa till oro. Räddningsverkets organisation har granskats som en del av välfärdsområdet med betoning på räddningsväsendets och den prehospitla akutsjukvårdens förmågor. Chefsarbetet har utvecklats och organisationsstrukturen förenklats. Dessutom har samarbetet med gränsbevakningsväsendet kring miljöskador till havs stärkts, och samverkanspromemorian med polisen har uppdaterats.

6.2.2 Antalet olyckor ska effektivt minskas och antalet bränder ska halveras före utgången av 2030. Velfärdsområdena ska i arbetet med att förebygga olyckor ägna uppmärksamhet åt att stärka kvaliteten och effektiviteten

Informationen i velfärdsområdets redogörelse

Identifieringen av olycksrisker stöder planeringen, inriktningen och en effektiv riskhantering av tjänster, vilket minskar antalet olyckor. Utvecklingsbehov inom räddningsväsendets riskanalys finns vad gäller en kontinuerlig användning av metoder för riskhantering, såsom uppföljningen av olycksutvecklingen och brandutredningar, samt samordnande av den riskbaserade planeringen av förebyggandet och aktionsberedskapen. Dessa utvecklas 2024–2026 i ett gemensamt projekt mellan räddningsverken i Nyland. Området har inga betydande egna metoder för att halvera antalet bränder, men syftet är att påverka boendesäkerheten och begränsningen av skador genom att förebygga olyckor samt genom en effektiv räddningsverksamhet. Antalet bränder i Västra Nyland har motsvarat medeltalet för de senaste åren. Inrikesministeriets riksomfattande handlingsprogram för att halvera antalet bränder har fördröjts, men införs när det är klart.

Enligt statistiken i PRONTO (tabell 8) har antalet bränder i området varierat under de två föregående åren, men inte minskat nämnvärt. I nuvarande takt kommer målet för områdets del inte att uppnås.

Tabell 8 Förändring i antalet bränder i förhållande till det uppställda målet. Omfattar alla bränder enligt välfärdsområde.

Område	Kontrollvärde (=2022)	Målnivå 2030	2023 (st.)	2023, % från målet vid jämn utveckling	2024 (st.)	2024, % från målet vid jämn utveckling
Södra Karelen	320	160	307	102 %	295	105 %
Södra Österbotten	563	282	512	97 %	592	120 %
Södra Savolax	334	167	336	107 %	358	122 %
Helsingfors	890	445	910	109 %	793	102 %
Östra Nyland	283	142	316	119 %	209	84 %
Kajanaland	197	99	167	90 %	199	115 %
Egentliga Tavastland	374	187	422	120 %	417	127 %
Mellersta Österbotten*	171	86	152	95 %	189	126 %
Mellersta Finland	523	262	559	114 %	592	129 %
Mellersta Nyland	844	422	854	108 %	805	109 %
Kymmenedalen	477	239	464	104 %	429	103 %
Lappland	617	309	636	110 %	640	119 %
Västra Nyland	824	412	883	114 %	809	112 %
Birkaland	1036	518	1009	104 %	976	108 %
Österbotten*	424	212	347	87 %	329	89 %
Norra Karelen	369	185	392	113 %	460	142 %
Norra Österbotten	853	427	862	108 %	902	121 %
Norra Savolax	570	285	525	98 %	662	133 %
Päijänne- Tavastland	496	248	515	111 %	529	122 %
Satakunta	691	346	584	90 %	603	100 %
Egentliga Finland	1083	542	1209	119 %	1088	115 %
Totalt	11939	5970	11961	107 %	11876	114 %
*Kronoby, Larsmo och Jakobstad har räknats in i Österbottens kontrollvärde						

6.2.3 Velfärdsområdena ska förbättra sin aktionsberedskap i området till en nivå som motsvarar riskerna i verksamhetsmiljön

Informationen i velfärdsområdets redogörelse

Området har strävat efter att svara på kraven gällande aktionsberedskapstiden i fråga om både lokaler och personalresurser. En effektiviserad användning av personalresurser till följd av balanseringen av ekonomin har haft en negativ inverkan på tiden det tar att få hjälp och att nå olycksplatsen i enlighet med anvisningen för planering av aktionsberedskapen. Dessutom har bristen på brandmän gjort det svårare att rekrytera tillräckligt med personal. Enligt områdets redogörelse har tiden det tar att nå olycksplatsen förverkligats i enlighet med servicenivåbeslutet, men personalstyrkan på enheterna har varierat i olika områden. Målstyrkan 1+3 har uppnåtts 91,6 procent sett över hela året.

6.2.4 Velfärdsområdenas räddningsväsenden ska säkerställa att resurserna och kompetensen för befolkningsskyddsberedskap är tillräckliga och används för att uppfylla lagstadgade uppgifter.

Informationen i velfärdsområdets redogörelse

Under 2024 fanns inte beredskapsresurser enligt planen tillgängliga i området. I framtiden bör man särskilt satsa på att tillsätta tjänster. Därför bör särskild vikt fästas vid faktorer som lockar och behåller arbetskraft. Som en del av detta bör man se till att räddningsväsendet har en konkurrenskraftig lön i förhållande till övriga expertuppgifter i velfärdsområdet.

6.2.5 Velfärdsområdena ska fästa särskild vikt vid arbetshälsan och arbetssäkerheten inom räddningsbranschen

Informationen i velfärdsområdets redogörelse

Arbetarskyddsorganisationen i Västra Nylands velfärdsområde och räddningsverk förnyades 2024 genom inrättandet av ett arbetsmiljöteam under arbetsmiljösektionen. Kontaktpersoner för arbetarskyddet rekryterades till alla brandstationer, och de arbetar med brandmästarna för att följa upp arbetshälsan och arbetssäkerheten. År 2024 genomfördes en enkät som kartlade den psykosociala belastningen bland den prehospitala akutsjukvårdspersonalen, och 2025 skraddarsys enkäten för räddningspersonalen vid HIKLU-verken. För räddningsverket utarbetades en egen verksamhetsplan för arbetarskyddet och arbetsplatsutredningar utvecklades. År 2025 utarbetas en anvisning för hot- och våldssituationer, ergonomiutbildningar börjar planeras och cheferna erbjuds mångsidiga utbildningar, inklusive coaching som stöder arbetshälsan.

Regionförvaltningsverkets bedömning av kvaliteten på räddningsväsendets tjänster och utvecklingsbehovet som fastställts i välfärdsområdets redogörelse:

I flera riskrutor i området finns det brister i aktionsberedskapstiderna för den första enheten, och i jämförelse med övriga landet är dessa brister omfattande. De planer som utarbetats för att utveckla aktionsberedskapen måste kompletteras för att utvecklingsplanen ska vara heltäckande. I planerna bör förutsebara förändringar i verksamhetsmiljön beaktas. Brister i räddningsverksamhetens aktionsberedskapstider har förekommit på grund av en otillräcklig första larmrespons. Däremot är räddningsplutonens aktionsberedskap på en god nivå i området.

Området strävar efter att rikta åtgärder för att förebygga olyckor på riskbasis. Området fungerar som ett bra exempel på användningen av information från brandutredningar.

Den kunskapsbaserade ledningen är i utvecklingsstadiet. Separata informationshanteringssystem orsakar extra arbete och kostnader.

Området strävar efter att beakta effekterna av dessa i investeringsbesluten. Utmaningar i samband med detta som området lyft fram är till exempel balanseringen mellan kort- och långsiktiga mål, ökande risker, det negativa årsbidraget och att samarbetsmöjligheter inte utnyttjas.

I området pågår konkreta åtgärder för att utveckla arbetshälsan och arbetssäkerheten. I fortsättningen bör området presentera de resultat som uppnåtts och de slutsatser som dragits av åtgärderna.

7 Räddningsväsendets investeringsbehov och verkningar

7.1 Investeringsbehov

Välfärdsområdet ska i delplanen för räddningsväsendet välja de viktigaste investeringarna samt motsvarande avtal med tanke på ordnandet av räddningsväsendet. Det är regionförvaltningsverkets uppgift att bedöma behovet av investeringar inom räddningsväsendet. I bedömningen ska uppmärksamhet ägnas åt att investeringarna motsvarar de risker som servicenivån förutsätter.

Informationen i välfärdsområdets redogörelse

Räddningsverkets investeringsplan har inte ändrats, men genomförandet fördröjs på grund av begränsningar i finansieringen, såsom utebliven fullmakt att uppta lån och strama driftsekonomiska ramar. Investeringarna är i huvudsak ersättningsinvesteringar när materielen når slutet av sin livscykel.

Centrala projekt är: Ibrukttagande av Otnäs brandstation 2027 (en tillfällig spetsenhet är verksam redan från 2025), ibrukttagande av Karis övningsområde 2025–2026. Nya brandstationer planeras i Masaby i Kyrkslätt och eventuellt i Veikkola i och med utökningen av området.

Tre betydande investeringar planeras för 2026:

- Otnäs brandstation (7–10 milj. euro) för att åtgärda aktionsberedskapsbristerna i sydöstra Esbo
- Vichtis FBK:s nya brandstation (2 milj. euro) för att ersätta den gamla byggnaden som nått slutet av sin livslängd.
- Karis övningsområde (1 milj. euro), som ska förbättra räddningsverksamhetens kapacitet och arbetssäkerhet för både ordinarie personal och avtalspersonal.

Materielinvesteringarna grundar sig på en livscykelhantering där livslängden för räddningsfordon är cirka 20 år och för oljebekämpningsfartyg 30 år. Materielen cirkulerar mellan de ordinarie brandkårerna och avtalsbrandkårerna. År 2026 förnyar räddningsverket fyra räddningsfordon (två släcknings- och två tankbilar) för sammanlagt 2,1 miljoner euro. Den nya materielen levereras till de ordinarie stationerna i Alberga, Hangö och Esbo, och de fordon som blir lediga flyttas efter en grundlig reovering till avtalsbrandkårerna för att ersätta gammal materiel. Återvinningen av materiel grundar sig på livscykeln: för användning vid ordinarie stationer högst 10 år, vid avtalsbrandkårer upp till 28 år. Mindre projekt är bland annat ISF-finansierad utveckling av CBRNE- och ruinräddningsförmågan.

Räddningsverket satsar på att utveckla förmågan att bekämpa oljeskador och kemikalieolyckor genom att skaffa mångsidig materiel för att effektivisera skydd, oljeuppsamling och logistik. Bekämpningsmaterielen placeras decentraliserat för att trygga en snabb beredskap. För 2026 har 740 000 € reserverats för bekämpningsmateriel och 100 000 € för lätta lastbilar.

Investeringarna för bekämpning av miljöskador 2026 fokuserar på att utveckla en mångsidig och effektiv bekämpningsförmåga i olika miljöer och förhållanden. De planerade anskaffningarna omfattar 400 meter havslänsor samt tillhörande ankare och förvaringsutrustning (121 000 €). Dessutom skaffas en multifunktionsuppsamlare med utbytbara borst- och lamellenheter för uppsamling av olika oljetyper (62 000 €) samt separata uppvärmningssystem för förflyttning och uppsamling av tung olja (80 000 €).

Logistiken kring bekämpningsmaterielen förbättras genom anskaffning av krokflak och containrar för att transportera länsor (90 000 €). För rengöring och underhåll av materielen skaffas en specialtvättanordning som innehåller hetvattentvättar, ånggeneratorer, skyddsbassänger och behållare för tvättvatten (120 000 €). För tillfällig förvaring av olja och oljigt avfall investeras i flyttbara uppsamlingsbehållare, utrustning och hydraulikutrustning (205 000 €). Dessutom skaffas en teleskoplastare (60 000 €) och en lätt lastbil med bakgavellyft och förmåga att transportera lastpallar (100 000 €).

Den totala kostnaden för investeringarna är 840 000 € (moms 0). Målet med upphandlingarna är att säkerställa en snabb och omfattande bekämpningsberedskap oavsett väderleksförhållanden i hela området.

Regionförvaltningsverkets bedömning av investeringsbehovet

De investeringar som välfärdsområdet föreslår är nödvändiga och motiverade. De har också motiverats i detalj och det finns avsedda platser för dem. Investeringarna spelar en viktig roll med tanke på en jämlik tillgång till räddningsväsendets tjänster, deras kvalitet och kostnadseffektivitet.

7.2 Investeringarnas verkningar

Välfärdsområdet ska i delplanen bedöma investeringarnas inverkan på en jämlik tillgång till räddningsväsendets tjänster, deras kvalitet och kostnadseffektivitet. Det är regionförvaltningsverkets uppgift att bedöma investeringarnas verkningar.

Informationen i välfärdsområdets redogörelse

Räddningsverkets investeringar har betydande konsekvenser för räddningsverksamhetens aktionsberedskap, säkerhet, kostnadseffektivitet och miljöberedskap.

En viktig konsekvens är att aktionsberedskapen förbättras. Ibruktagandet av den nya brandstationen i Otnäs 2027 svarar på de identifierade bristerna i aktionsberedskapen i sydöstra Esbo, och den tillfälliga spetsenhetsstationen förbättrar nåbarheten redan från och med 2025. Även de planerade nya brandstationerna i Masaby och eventuellt Veikkola tryggar tillgången till räddningsväsendets och den prehospitala akutsjukvårdens tjänster i växande områden.

En utveckling av kapaciteten och arbetssäkerheten sker särskilt tack vare ibruktagandet av det nya övningsområdet i Karis. Detta gör det möjligt att

upprätthålla både den ordinarie personalens och avtalspersonalens utbildning och kompetens under effektiva och trygga förhållanden.

Förnyandet och återvinningen av materiel grundar sig på livscykelhantering, vilket förbättrar både den operativa driftsäkerheten och kostnadseffektiviteten. Placeringen av nya fordon på ordinarie brandstationer och överföringen av gamla men driftdugliga fordon till avtalsbrandkårer möjliggör en optimal användning av materielen i olika verksamhetsmiljöer. Detta minskar underhållskostnaderna och förlänger fordonens totala livslängd.

Förmågan att bekämpa miljöskador stärks avsevärt genom investeringar inom oljeuppsamling samt överföring, rengöring och lagring av materiel. En decentraliserad placering av materielen påskyndar bekämpningsberedskapen, förbättrar den logistiska flexibiliteten och möjliggör en effektiv verksamhet i olika miljöer och väderförhållanden. Särskilt uppvärmningssystem vid hantering av tung olja och multifunktionsuppsamlare förbättrar förmågan att skydda känsliga naturområden.

På det hela taget stöder investeringarna verksamhetens kontinuitet, upprätthållandet av säkerheten, jämlikheten i servicenivån samt hanteringen av miljörisker, samtidigt som de svarar på de förändringar i servicebehovet som urbaniseringen och befolkningstillväxten medför.

Regionförvaltningsverkets bedömning av investeringarnas verkningar

Verkningarna av räddningsväsendets investeringar har identifierats i servicenivåbeslutet och i den årliga redogörelsen. För att åtgärda missförhållandena i aktionsberedskapen krävs resurser som området har meddelat att det investerar i. Genom investeringar i materiel och deras placering påverkar man tillgången till räddningsväsendets tjänster i hela räddningsväsendets område. Genom investeringar i materiel är det möjligt att påverka kvaliteten på räddningsväsendets tjänster då den materiel som räddningsväsendet använder är sådan som förutsätts enligt en servicenivå som motsvarar riskerna.

Regionförvaltningsverkets bedömning av investeringsbehovet och investeringarnas verkningar:

De investeringar som välfärdsområdet föreslår är nödvändiga och motiverade. De har också motiverats i detalj och det finns avsedda platser för dem. Investeringarna spelar en viktig roll med tanke på en jämlik tillgång till räddningsväsendets tjänster, deras kvalitet och kostnadseffektivitet.

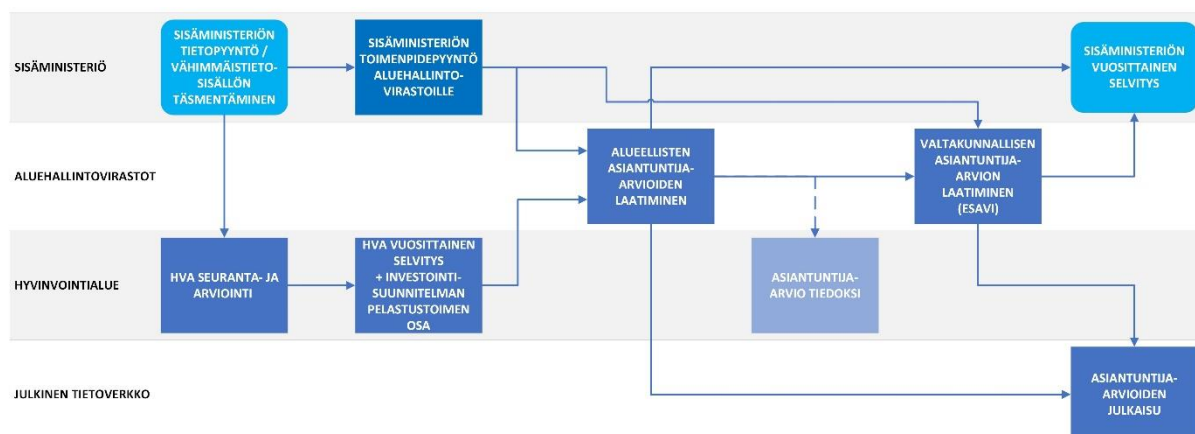
Verkningarna av räddningsväsendets investeringar har identifierats i servicenivåbeslutet och i den årliga redogörelsen. För att åtgärda missförhållandena i aktionsberedskapen krävs resurser som området har meddelat att det investerar i. Genom investeringar i materiel och deras placering påverkar man tillgången till räddningsväsendets tjänster i hela räddningsväsendets område. Genom investeringar i materiel är det möjligt att påverka kvaliteten på räddningsväsendets tjänster då den materiel som räddningsväsendet använder är sådan som förutsätts enligt en servicenivå som motsvarar riskerna.

8 Metoder och kvalitetsrapport

Informationsunderlag för bedömningen

Expertbedömningen som Regionförvaltningsverket utarbetat grundar sig på både kvantitativ information och kvalitativt material. Det centrala informationsunderlaget för bedömningen utgörs av välfärdsområdets årliga redogörelse. Lägesbilden som ligger till grund för expertbedömningen har breddats genom att utnyttja uppgifter som hämtats från räddningsväsendets statistiksystem PRONTO samt dokumentmaterial om anordnarnas förvaltning, verksamhetssätt, planer och beslut. I bedömningen har man dessutom utnyttjat observationer från regionförvaltningsverkens tillsyn och andra nationella myndigheters beräkningar och utredningar.

Informationsunderlaget för bedömningen har sammanställts i nära samarbete med välfärdsområdets räddningsväsende. Processen för expertbedömningen anges i figur 3.

Figur 3: Processen för expertbedömning

Informationsunderlagets öppenhet, tillgänglighet och kvalitet

Den statistiska informationen härstammar förutom från välfärdsområdets årliga redogörelse även från räddningsväsendets resurs- och olycksstatistiksystem (PRONTO), vars material består av åtgärds- och resursregister som upprätthålls av de regionala räddningsorganisationerna som var verksamma före 2023 och av räddningsväsendet i de nya välfärdsområdena. Övriga informationskällor är i huvudsak offentliga och öppet tillgängliga. Uppgifterna i det kvalitativa dokumentmaterial som använts har källhänvisningar. Statistikuppgifterna har hämtats direkt ur registret utan riksomfattande kontroll. Regionförvaltningsverkens rapporter om tillsynsobservationerna är öppet tillgängliga på regionförvaltningsverkets webbplats.

Till skillnad från det övriga informationsunderlaget är diskussionerna med områdena och deras material inte offentliga. Områdenas representanter tog del i

bedömningarna genom gemensamma samtal och de hade dessutom möjlighet att kommentera bedömningstexterna.

Fördelningen av personalens årsverken i olika tjänsteklasser grundar sig på en bedömning. Det finns inga enhetliga och riksomfattande anvisningar för hur indelningen ska göras och därför kan olika räddningsverk ha använt olika metoder.

9 Bilagor

Bilaga 1. Sekretessbelagd.

10 Källor och bakgrundsmaterial som använts i bedömningen

Västra Nylands välfärdsområdes årliga redogörelse 2024.

Servicenivåbeslut för räddningsväsendet i Västra Nylands välfärdsområde 2024–2026.

Delplanen för räddningsväsendet i Västra Nylands välfärdsområdes investeringsplan 2026–2029.

Västra Nylands räddningsverks tillsynsplan 2024 och 2025.

[Räddningsverkens handbok för brandutredning \(2014\), Finlands Kommunförbund \(på finska\).](#)

Räddningsväsendets resurs- och olycksstatistik PRONTO.

[Anvisning för planering av aktionsberedskapen inom räddningsväsendet publikation 21/2012.](#)

Regionförvaltningsverket i Södra Finlands beslut ESAVI/42163/2022 och ESAVI/39736/2024.

Regionförvaltningsverket i Xxx

Huvudkontoret

2025